

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

St. 54.

Maribor, dne 7. maja 1909.

Letnik I.

Za slučaj ožje volitve

naznanjamo: 1. Takoj ko bomo izvedeli za izid volitve, brzojavimo našim zaupnikom v kraje, kjer je brzojavna postaja.

2. Zaupnike prosimo, da gredo v soboto, nedeljo, ponedeljek po pošto, ker bo jim treba marsikaj važnega naznaniti.

3. V ponedeljek izide „Straža“ tudi za „Gospodarjeve“ naročnike, ki jo dobijo brezplačno. Naj se na to opozorijo in pojdejo po pošto.

4. Naredite v nedeljo v vsaki župniji, če mogoče, v vsaki občini shode.

5. Porazdelite agitacijsko delo za vsako okolico vnetim in neustrašenim agitatorjem.

General dr. Kukovec za Nemce.

Narodna stranka je sklicala v sredo dne 5. maja zvečer volilni shod v Studencih pri Mariboru. Ker je stalo na vabilih, da bo govoril skupni slovenski kandidat gospod Rebek, so se udeležili, shoda naši somišljeniki v obilnem številu. Pristašev Narodne stranke iz Studenc ni bilo, ker jih sploh ni.

Za predsednika je nekdo predlagal dr. Serneca, ki pa je dobil samo dva glasova, vsi drugi navzoči so se izrekli za g. VI. Pušenjaka.

V tem pa pride na zborovališče okoli 100 socialdemokratov. Ti so zahtevali, da se mora voliti za predsednika Nemec, in prvi, ki je za to glasoval, je bil predsednik Narodne stranke dr. Kukovec, dočim so ostali njegovi pristaši iz Maribora, kar moramo pohvalno omeniti, bili proti temu. Edino taktno bi bilo, da bi takrat vsi Slovenci, kar se je od naše strani zahtevalo, odšli in po par. 2 zborovali v kakem drugem lokalu. Ali dr. Kukovec je bilo ljubše, da vodijo zborovanje nemški socialdemokratje, kakor pa Slovenec.

Izvajanjem kandidata Rebeka je sledilo splošno odobranje, celo od socialdemokratov samih.

Dr. Kukovec pa ni upal niti z besedico omeniti, da je kandidat Narodne stranke, tudi ni pustil, da bi se dala njegova kandidatura na glasovanje,

ker je dobro vedel, da bi niti jednega glasu ne dobil.

K besedi sta se oglasila tudi socialdemokratska kandidata bivša učitelja Kitak in Horvatek, od katerih prvi je povdarjal, da je treba delati za slovenski narod, drugi pa je nesramno napadal Slovence. Seveda so socialdemokratje obema burno pritrdjevali. Tako pač razumevajo mednarodnost.

Na Horvatekove napade na Slovence je odgovoril dr. Kukovec s tem, da je izjavil, da ga bo zelo veselilo, ako bo prišlo veliko socialdemokratov v deželni zbor in da bo on z njimi deloval roko v roki.

S tem odgovorom je dr. Kukovec jasno dokazal, da ima tajno zvezo z nemškimi socialdemokrati, kajti če bi te ne bilo, bi on gotovo odločno zavrnil surove napade socialdemokratov na Slovence, tako pa je ali pohlevno molčal, oziroma pa celo hvalil socialdemokrate. Sramota Narodni stranki, ki ima takega generala, kateremu so ljubši Nemci, kakor pa Slovenci.

Heil dr. Kukovec!

Roko v roki.

Stara resnica je, da so liberalci, kadar gre za njihovo korist, pripravljeni skleniti zvezo z vsakomur, če treba tudi s samim peklenščekom. Seveda, javno si tega ne upajo povedati, in zato na take in enake očitke ali molčijo ali pa skušajo utajiti. Vendar se pa priloži semtertje, da komu uide kaka beseda, ki je ni mislil izustiti. To se je v sredo na shodu v Studencih zgodilo zopet generalu štajerske liberalne stranke, dr. Kukovec.

Gotovo je, da obstoji za slučaj ožje volitve v okrajih Brežice—Celje—Slovenjgradec in v splošni skupini mest med liberalci in socialdemokrati tajen kompromis. Zato se je dr. Kukovec v Studencih kazal napram socialdemokratom tako kulantnega, da je prvi predlagal in glasoval za nemško socialdemokratskega predsednika slovenskemu shodu, čeprav je vedel, da so socialni demokratje burno in odločno zahtevali, da se mora zborovati edino-le v blaženi nemščini. Še-le vsled odločnega nastopa Slovencev, izvemši dr. Kukovca, so od te zahteve milostno toliko popustili, da smejo Slovenci govoriti sicer slovenski, a prestaviti morajo svoje govore v nemščino. Vkljub

temu, da so socialdemokratski govorniki ljuto napadali Slovence in nesramno govorili zoper slovensko šolo v Studencih, je dr. Kukovec, mesto da bi odločno zavrnil te napade, izjavil, prisiljen po tajnem kompromisu s socialdemokrati, da ga bo veselilo, če pride veliko socialdemokratov v deželni zbor in da bo tam deloval z njimi „roko v roki“. Ali so te besede dr. Kukovecu „ušle“ ali jih je pa izustil iz strahu pred navzočimi sociji, to je postranska stvar. Ni pa postranska stvar, da je javno izjavil dr. Kukovec, predsednik liberalne Narodne stranke, katera vedno povdarja, da dela za kmečki stan, da bo deloval roko v roki s socialdemokrati, o katerih je znano, da bi najraje uničili kmečki stan. Ni tudi postranska stvar, da se mož, kateri bi rad bil zastopnik slovenske inteligence, ne upa odgovoriti na nemške napade na slovensko šolo, ampak ponižno molči in se napadalcem celo ponuja za „roko v roki“.

Mi to pribijemo in bomo poskrbeli, da bo slovensko kmečko ljudstvo izvedelo, da so se celjski liberalni strankarji zvezali z najhujšimi sovražniki kmečkega stanu in slovenskega naroda.

Agitirajte neumorno za kandidate S. K. Z. Slovenska kmečka zveza mora zmagati na celi črti.

Raznoterosti.

Ožja volitev. Ako bo ožja volitev, se vrši ista v petek dne 14. maja. Legitimacije (izkaznice) so si morali volilci dne 7. maja shraniti in pri ožji volitvi se morajo seboj vzeti. Glasovnice pa mora župan ali dostaviti ali pa na domu izročiti. Dobijo jih pa volilci tudi na dan ožje volitve na volišču iz rok volilnega komisarja.

„Straža.“ Ponedeljkova številka se bo, če pride do ožje volitve, vposlala brezplačno tudi vsem naročnikom „Slovenskega Gospodarja.“ /Prosimo somišljenike, naj opozorijo „Gospodarjeve“ naročnike na to in jim priporočajo, da ponedeljkovo „Stražo“ takoj dobe v roke.

Shode! Za nedeljo dne 9. maja priredite v vsaki fari, eventualno v vsaki občini shode. Če bo treba ožje volitve, so shodi neobhodno potrebni, a

PODLISTEK.

Osnovne misli o bodoči zgodovini slov. slovstva.

Dr. K. Glaser.

(Konec.)

Šanda meni, da sem v tej točki razočaral čitatelje. Prepričan sem, da nisem daleč zaostal za svojimi vzgledi, in če velja kje izrek: „Quot capita, tot sensus“, velja gotovo tudi tukaj. Prva temelj polagujoča slovstvena zgodovina ne more tega predmeta povdarjati na prvem mestu.

Sesta točka. Da bi pa knjiga ne bila preveč suhoparna in da bi podajala tudi nekaj slovstvene vsebine, sem navajal ali cele pesmice, ali kitice posameznih pesmic. To se je zgodilo v prvem zvezku na 12, v drugem na 79, v tretjem na 58 in v četrtem na 118 mestih. Tu sta mi bili voditeljici slovstveni zgodovini H. Kurz (nemška) in Lemke (španska).

Seđmič sem gledal na to, da bi pisatelji vseh slovenskih dežel bili enakomerno opisani. Posebno pozornost sem hotel posvetiti ogrskim Slovincem in vsaj polovico počitnice 1897 preživeti v njihovi sredini in se osebno seznaniti z njihovimi pisatelji. Prišel sem bil že do Sv. Benedikta v Slov. goricah, a moral sem oditi v Gradec na operacijo v bolnišnico, kjer sem prebil ves mesec. Gospod župnik Borovnjak mi je tje poslal, kar je mogel dobiti knjig.

Slovensko-nemški slovar je izdelal štajerski Slovenec Pleteršnik; gotovo so mu v Ljubljani na roko šli tudi kranjski pisatelji. O „Zgodovini sloven-

skega slovstva“, sem mislil, naj sodelujejo tudi na Kranjskem rojeni pisatelji; zato so bogoslovje, pravoslovje in vzgojeslovje izdelali na Kranjskem rojeni gospodje Benkovič, dr. Majaron in Ravnikar. To je osma in zadnja točka.

Kar se tiče sodeb kompetentnih mož, naj omenim, da se je meni nasproti osebno vseučilišni profesor slavistike na Dunaju, gospod dr. Vondrak, jako povoljno izrazil o knjigi.

Srb Gavrilovič pravi o knjigi: „Pisma o književnosti Slovenaca“, 1895, stran XIII., predgovora: „Tek je, tako reči, ovih dana Matica Slovenska izdala dobru historiji slovenačke književnosti o“ prof. Glasera, ali je tu za sad samo starije doba — do kraja prošlog veka.“

Jaz dvomim, da bi bil tudi večji narod, nego je slovenski, večji narod, ki ima akademije, vseučilišča in srednje šole z maternim podučnim jezikom, dobil na prvi mah zgodovino svojega slovstva, v kateri bi se bil bžir jemal na vse te točke.

Jako značilno je, kako neenakomerno so v tako glasovitem zborniku kakor je „Grundriss der romanischen Philologie“, obdelana slovstva romanskih narodov; Calderon ima 24 in Lope de Vega 48 vrstic! Sploh je tam odlično špansko slovstvo proti portugalskemu silno beraško obdelano.

Kaj bi rekli Slovenci, ko bi kedaj v „Grundriss der slavischen Philologie“, ki ga neki snuje Jagić, Prešeren ali Gregorčič bila odpravljena tako beraško?

V rumunskem slovstvu je izpuščena celo vsa novejša doba; pisatelj Paster se obravičuje z boleznijo; pa tistih 27 odličnih romanistov, ki je izdalo „Grundriss der romanischen Philologie“, ni moglo

najti nobenega rumunskega slovstveničarja, ki bi bil opisal tudi novejšo dobo.

Zelo zanimiv je pogled v nemško slovstveno zgodovino Kluge-ja, ki se je 1900 natisnila v 31. izdaji. Ko je bila izdana 26krat, je bilo natisnjenih nad 300.000 izvodov. Prevedena je v italijanski, francoski in angleški jezik. V 7. literarni dobi, to je od 1748 do sedaj je opisanih 113 pisateljev: vsa ta doba je opisana na 144 straneh; splošni uvodi napolnjujejo blizu 4—5 strani; vse drugo so življenjepisi, v katerih se nahajajo obširni oddelki, obsegajoči vsebino navedenih del raznih pisateljev.

Kaj poreče na to tisti gospod, ki očita moji knjigi, da je samo vrsta površnih življenjepisov, ko obsega vendar obširne kulturne slike!

Naj si naši mladi literati, ki ocenjujejo večja dela, vendar enkrat ogledajo dela jednake vrste pri drugih narodih!

Naj si torej Slovenci zdaj ne belijo las glede bodoče slovstvene svoje zgodovine, nego naj se gleda na to, da dobe tako knjigo za srednje šole; in mož, ki spisuje potrebno slovstveno zgodovino za srednje šole, gospod dr. Hebingner, piše o sestavku g. dr. Šande:

„Čudna komplikacija, pomešana z domišljavostjo. Kritiki (?) pozna prav malo tok našega slovstva!“

Prva zahteva za Slovence je, da dobe politično zgodovino. Če bo pa jeden pisatelj nabiral samo stvarino, drugi pa pisal zgodovino morda celo svoje življenje, bomo dolgo čakali na to najpotrebnejše delo.

Potrebno bi bilo, da bi se izdali k mojemu delu dodatki in popravki, ali vsaj popravki, česar pa jaz sam na svoje stroške ne morem storiti.

Agitirajte od volilca do volilca!

tudi za volitev dne 17. maja ne bodo škodovali. Natanko toločite agitacijo.

Kmeta Mlakarja so si izbrali liberalni listi za tarčo svojih napadov. Pošiljajo se jim napadi iz Slovenske Bistrice od človeka, ki je že premnogokrat vžival Mlakarjevo gostoljubnost in se mu sicer slini kakor polž, kadar koprnijo Mlakarjevi dobrotljivosti. Liberalci napadajo sedaj samo kmete, kar se jim bo od kmetov pošteno vrnilo. Za napade same pa se bodo listi morali zagovarjati pred sodiščem. Časnikarski lumpom se bo pošteno potrkalo na umazane prste.

Agitatorje ponovno opozarjamo, da lahko brez skrbi širijo naše letake in lepake, ker imamo za vse oblastveno dovoljenje. Torej z lepaki, ki smo jih poslali, kar na zidovje, drevje, plote, letake pa vrzite med ljudstvo. Veselo naprejte!

Roko v roki s socialdemokrati bodo šli deželni poslanci Narodne stranke, kakor je izjavil general dr. Kukovec. Torej z najhujšimi sovražniki kmečkega ljudstva hočejo iti celjski liberalci roko v roki. A slovensko kmečko ljudstvo bo preprečilo to grdo nakano celjskih doktorjev s tem, da bo volilo samo kandidate S. K. Z.

Lastni grobokopi. Na Štajerskem divja vihar. Viharji povzročijo škodo, a tudi koristijo, ker izčistijo ozračje. In sedanji volilni vihar rodi to dobro, da se izčisti obzorje. Vsakdo, ki zasleduje sedanji volilni boj, lahko zdaj izpregleda, kje da sta doma resnica in pravica, kje pa laž in krivica.

V Ameriki zdivja vse, kadar so kake volitve. Če kandidira Američan, največji poštenjak, ga po shodih in po časopisju tako opišejo, da bi gotovo prišel na ameriški električni stol, kjer usmrčajo hudo delce z električnim tokom. Američan se ne zmeni, kaj da pišejo o kandidatih nasprotniki in kako da jih mrevarijo govorniki po shodih. Humbug je Američanu dovolj znan, zato ne vleče.

Naši liberalci gotovo véčasih pokukajo v kak ameriški kolportažni roman. (Tudi elegantni slogaši morajo pridno proučevati ameriške volilne storice. Zato bi pa v sedanjem volilnem boju radi vprizorili ameriške volitve. A ker so pozabili, da ne znajo delati ameriško, marveč samo opravljajo, obrekujejo in si izmišljujejo slabe storije o kandidatih naše ljudske stranke. Iz liberalnega pa slogaškega časopisja veje zdaj tista duhovitost, ki je moderna v ranih jutranjih urah med liberalci in slogaši pri kozarcu. A še tu se vsaj od časa do časa čuje kaj novega. Pri liberalcih in slogaših pa moramo že glede na volilno zabavljanje žalostno konstatirati, da so v zabavljanju, lažeh, natolcevanju in obrekovanju postali popolnoma bankerotni.

Duhoviti bi bili radi naši nasprotniki, pa so surovi. Mislijo, da se prerekajo z nami, a ne znajo niti prvotnih načel časnikaškega prerekanja. To, kar načekajo v svojih listih v taki slovenščini, da bi dobili v III. razredu ljudske šole trojko, je tako trapasto, da bi se takih psovkinih stvarov sramoval ne morebiti kak žganjar, marveč vsak postopač po poklicu.

Res, lepa obleka, zlate verižice in premoženje ne napravljajo ljudi. To nam dokazuje sedanji volilni boj. Celjsko-mariborski liberalno-slogaški generalni štab nam napravlja po sv. em neuhovitem zabavljanju, natolcevanju in obrekovanju veliko zabave in smehu. Prvaško-slogaške gospe in gospice naj spravijo gospe liberalne in slogaške prvéke pred kak osrednji častni sod vseh južnoštajerskih prvaško-slogaških „kafekranzehenov“, ker jim glede na opravljanje postajajo nevarni.

Taki so naši nasprotniki. Če bi znali pošteno

slovensko, magari gorjansko robato, voditi volilni boj, bi bili zadovoljni. Tako ga pa vodijo neumno, surovo, slabo slovensko in lažljivo, za to jih tudi pomilujemo.

Naše ljudstvo se zgraža nad surovo-neumnim načinom liberalno-slogaškega časnikaškega gozda. Zgrazali so se naši ljudje nad neumnim volilnim oklicem proti poštenemu našemu državnemu poslancu Pišek. Ljudsko dušo je užalil liberalni skrupulanti oklic, pravcati pamflet, ki se ga mora edinole veseliti praška frajmavarska „Svobodna Misel“, vzornica naše liberalno-slogaške sodrge.

Prav tako! Ljudstvo jih spoznava. Spoznava njihove mečedne naklepe, njihove izdajalske namene. Zato bo sodrgi kmalu popolnoma odklenkalo.

Ljudstvo pomeže z liberalci, liki vihar, kakor je pomežlo kranjsko ljudstvo liberalne ohole mogotee — tako pomeže tudi pri nas. Liberalci in slogaši so sami krivi, da se to zgodi preje, kakor sami sodijo. Sami svoji lastni grobokopi so.

„Slovenski Narod“ in štajerske deželne volitve. Na pomoč je prišel liberalno-slogaški slovenski štajerski trojci najstarejši slovenski dnevnik. Obogatil je psovkarški slovarček štajerske liberalne časnikaške triperesne deteljice: „Vsekako bode volilni boj, ki so nam ga klerikalci vsilili, jako vroč in zanimiv in za klerikalne peteline prav lahko tudi usodopoln.“ Klerikalnega petelina bomo odslej predno srečali v pustodolgočasnih predalih „Narodnega Dn.“, „Sloge“ in „Nar. Lista.“

Dr. Rosina — voditelj stranke „nezadovoljnih“ Slovencev — je na shodu v Studencih takoj po socialnodemokratskem govorniku, ki je na strasten način napadal vse Slovence, ki se potegujejo za slovensko šolo v Studencih, stopil k predsedstvu ter izrazil veselje nad tem, da nastopi na socialnodemokratskem shodu socialnodemokratski, slovensko govoreč kandidat, v čem vidi — velik uspeh. Dr. Rosini je gotovo imponiralo, da ta slovensko govoreč kandidat, ki objubljal za napredček Slovencev delovati, ni imel poguma tega napada na Slovence zavrniti, četudi je bil nekdanji — slovenski liberalen učitelj. — Dr. Rosina, kakor tudi socialnodemokrati so nezadovoljni elementi, mojstri v zabavljanju, storil pa ni dr. Rosina in ne socialni demokrati nič pozitivnega. Gotovo skuša dr. Rosina s takimi nastopi začeti narodno delavsko organizacijo, koje ustanovitev je na skupščini Mružbe sv. Cirila in Metoda v Ptujju propagiral.

Iz liberalno-slogaškega gnojišča. Lepo po vrsti, po dostojanstvu navedemo nekaj cvetk, ki so vzkli v pomladni vigredi na južnoštajerskem slogaško-liberalnem gnojišču. Dvorjanski slogi prvo mesto: „Grda laž, grdo obrekovanje, lagali ste, lažete, obrekovalci.“ Dvorni svetnik, doktor Ploj, o sebi: najsposobnejši, najboljši kandidat . . . , naš vrli dr. Ploj, bil je naš, velerodni gospod svetnik, naš vnet zastopnik, živio doktor Ploj. — Dobro blago se samo hvali. — Celjsko-odvetniška Irakirija: Svojim najzvestejšim učiteljem prepoveduje majniške izlete, zvezarski svinjar, doktor Benkovič krošnjari, Rožkar nikdar sit, klerikalni poštenjaki v zanjki, vikar Goršek si brusi podplate, ogromni klerikalni aparat, klerikalcem manjka moralne podlage, Terglav, ki še svojega imea ne zna podpisati, farovška gostilna, klerikalna vladohlepnost, znani uskok Pušenjak, hujskajoči in politikujoči Gomilšek, Ostrži, Juhanci itd., lep katoliški kandidat, klerikalno blatenje, dopisun, Pišek je prišel do svojega poslanstva, kot slepa kura do svojega zrna, razsvetlil ga je (Pišek) duh Korošcev. Ljubljana, pri Roži ob 12. uri po noči. Dr. X. doktor Tavčarju: Wie du dich räu-

sperst, wie du spuckst, das haben sie für treuliche abgeguckt. Doktor Tavčar: Roza, (X-u prinesi svoj špricar, ker me žali, robatega sem sicer že veliko zagrešil, ker sem iz Poljan doma, tako neumnega pa še v tistih časih ne, ko sem se najbolj preklal s klerikalci.

Veleizdajniški proces.

Ko so bili zaslišani vsi obtoženci, so prišle na vrsto priče, katerih je bilo dosedaj že veliko število zaslišanih. Vse priče so izpričale, da so slišale govoriti to in ono, da so čule od tretjih ali celo neznanih oseb, da se je ta ali oni izrazil v veleizdajniškem duhu itd.

Ako so zagovorniki hoteli priče bolj natanko izpraševati, je takoj zakričal predsednik Tarabochia nad njimi: „Izpovedbo prič ne dovoljujem kritizirati!“ ter jim nato odvzel besedo.

Posebno veselost je izzvala izpovedba priče Matijeveča, da je videl v „Srbobranu“ sliko kralja Petra in pod njo pa napis: „Petar Jurišič, kralj Srbije.“

Tako gre dalje po vsej razpravi. Nekatere priče izpovedujejo naravnost obteževalno za obtožence, druge pa zopet navajajo take stvari, ki nimajo prav nikakoršnega pomena.

Zagovornik v tem procesu in eden najuglednejših hrvatskih juristov dr. Mazzurja je izrekel, da ako se bo tako razpravljalo kakor se sedaj, se bo proces vlekel še jako dolgo časa. Zaslišati je treba še okoli 200 prič, ki jih navaja obtožnica. Že zasedba Nastiča kot glavno pričo, se bo porabilo najmanj 14 dni, ker bodo pri tem zasliševanju sodelovali vsi zagovorniki.

Potem pridejo še priče na vrsto, katere, so predlagali zagovorniki, in teh je najmanj 150, čitanje aktov, ki jih predlaga državno pravdnništvo, in teh je 460, govori državnega pravdnika in 34 zagovornikov, končne izjave 53 obtožencev, vse to bo trajalo jako dolgo časa in se ne more končati pred zaključkom leta 1909.

A s tem še ni konec. Stvar pride pred kasačjsko sodišče in to tudi ne bo moglo radi ničnostih pritožb zagovornikov preiti takoj na dnevni red. Ta proces bo trajal še mnogo časa in bo stal ogromne svote denarja.

Ta proces je postal v sedanjem štadiju že tak, da bi bilo najbolje, kar bi vlada naredila, da bi ga obolirala. Izpovedbe prič so tako zmedene, da bo predsedniku težko se rešiti iz tega labirinta.

Propaganda za velesrbsko idejo je pač obstojala ali od propagande pa do dokazane in resnične veleizdaje je pač še veliko vmes.

Ako je hotel ban baron Rauch dokazati med Srbi in Hrvati nasprotje na končne politične cilje, bi to lahko na drug način dosegel, ne pa s tem procesom, ki nosi na sebi znak persekucije celega naroda, in ako je pa mislil s tem si skrpiti stranko za sabo, se je pa daleč zmotil.

Človek, ki si hoče z strahovladno pridobiti veljave v deželi, ne bo dobil stranke zase, ako prav Srbe oslabi. Hrvati bodo že brez Raucha samega našli rešilno pot iz madžarskega pokroviteljstva.

Vsekakor značilno za razmerje na Hrvatskem je pa to, da so postavili Rauchovega prijatelja dr. Miladinoviča pred vojno sodišče, ker je priča Dabič izrekel, da je obtoženec vtihoapljal orožje v Bosno in gostil srbske vstaške čete iz Makedonije v svoji hiši.

Zmedenost v celi veleizdajniški stvari narašča od dne do dne.

Klic.

St. M.

Ana Marija Golar je zaprla Mohorjev koledar od leta 1890 in prižgala luč. Mrak, tih in lahek, se je bil tako zgostil, da od okna ni videla do duri, ozko priprtih v njeno samotno izbo.

Tako nenažno se je zgostil, da se je prestrašila. Kakor bi planila s polja, je bila noč v oknu, brez šuma in šelesta je legla na njeno pohoštvo.

Ana Marija Golar se je prestrašila. To je bilo eno. Noč gotovo še nikdar ni tako naglo padla z neba in ona — Ana Marija Golar — je že mesec dni čitala do šeste večerne ure brez luči. Nocoj se je torej zgodilo nekaj posebnega.

In s to mislijo in z lahko senco na čelu je prižgala svetilko in jo postavila na mizo sredi izbe. Zaprla je duri, ker je pihal hlad od zunaj, in sedla na stol ob steni.

Kaj bi bilo, da je tako planilo v okno? Smuknila je z rokama pod modri opasnik na krilu in se zamislila v čudno prikazen. Na oknu je ležal zaprt koledar od leta 1890.

In ko je tako mislila in sama ni znala, kaj je mislila, je zaklicalo zunaj. Kje je zaklicalo, ni opazila, ker je bil klic tih in pridržan; a to je slišala, da je prišel iz najbližje bližine njene koče na polju.

Mogoče iz gozda. Včasih izgrešijo ljudje ob tej uri in zakličejo proti kočji. Če je človek izgrešenec, bo gotovo še enkrat zaklical.

Zunaj je dihala zimska noč, goste snežinke. Brez glasu so padale na streho in okno, brez glasu so se topile na šipah, toplih od vzduha. In tiho je

bilo zunaj naokrog, kakor je pač tiho sredi polj ob robu gozda črno zimsko noč.

Ana Marija Golar je pogledala na okno, ali bi se prikazala sencev njem ali kje dalje na polju temna postava kličočega. Pa okno je bilo polsvetlo, od snega in zamegljene nebesne svetlobe belo obsenčeno.

Ven ne gre pogledat. Človek naj se potruži do nje, če potrebuje pomoči. Saj roparjev ni in volkov tudi ne v teh krajih.

Zadnji se je prikazal pred tremi leti tisto trdo zimo, ko so ji duri primrzle na podboje. Prav pred oknom se je prikazal, dolg in črn, in počasi in previdno odšel v gozd. In ga bilo več.

Zunaj se je mešal mrak s snežinkami v čudno zmes, črte polj in gozdov so se zabrisale. Nekaj je bilo tudi steklo krivo na tej nejasnosti, ker je bilo zasneženo in zadeženo.

Torej kdo?

Ana Marija Golar je pomislila na sosedove četrte ure daleč v polju. Ali tam so vsi doma?

In ko je tako mislila, je zaklicalo v drugič. Nem klic, iz globokega, kakor zazidan od snega in zamrežen od teme. Iz dalje je prišel in od blizu, in različno se je slišalo, od polja in od gozda, od obeh strani je vstal. Čudno je predril temo in sneg in se ustavil v izbi prav pred starko.

Kdo si?

Stal je tam pred njo ves zasnežen in premočen, mrak mu je visel iz oči in sneg je ležal na obrvih. Od njega je dihal mrzel zrak in obleka je dišala po dalji.

Tako je stal pred njo, ki ga je gledala, in ni prestopil z nogo. Klic s polja.

(Konec prihodnjic.)

Konečno bo za naše ocenjevatelje jako podučen vzgled ocenjevanja iz nemškega znanstvenega sveta.

Paul Horn, odličen strokovnjak v perzijskem jezikoslovju, profesor na Strassburškem vseučilišču, ki je izdal priznano lepo zgodovino perzijskega slovstva v zbirki: „Die Literatur des Ostens“, je objavil 1892 „Grundriss der neupersischen Etymologie“, Strassburg.

Ker je v sedanjih časih jako težko obvladati kulturno, literarno in glasoslovno stran kakega jezikoslovja, sta ga ostro prijela Salemann v Petrogradu in Fr. Müller († 1898); zadnji je rekel: „Das Werk fördert die Wissenschaft nicht.“

Tri leta pozneje je napisal njegov starejši kolega v Strassburgu, letos umrli Hübschmann, delo z naslovom „Persische Studien, 1895“, v katerih na 113 straneh objavlja „Beiträge zu Horns Grundriss“, navaja zahtev v indeksu 618 besed „von Horn anders (pravzaprav: verfehlt) oder nicht besprochen.“ Horn je na 252 straneh razložil 1129 besed. Po tem sledi na straneh 113—280 „Neupersische Lautlehre“, ki je spisana tudi pravzaprav Hornu v poduk, ker je Horn stal na zastarelem stališču. Hübschmannova knjiga je še za 12 strani obširnejša nego je Hornova „Etymologie“, in vendar Horn ni izgubil ugleda pri Nemcih, nego je bil naprošen, da je za „Grundriss der iranischen Philologie“, ki je izšel 1900, napisal: „Neupersische Lautlehre.“

Po letu 1895, ko so izšle Hübschmannove „Persische Studien“, ni najti nobene ocene več Hornove knjige, ker je reč bila dovršena s tem. Moja knjiga nadkriljuje vrednost Hornove knjige, in vendar mi je po krivici silno škodovala.

Maribor, Sv. Lenart, Gornja Radgona, Ljutomer.

Kandidata Slov. kmečke zveze sta: **Ivan Roškar**, državni poslanec, Malna

Fran Robič, deželni odbornik, Gradec.

Volitev je v ponedeljek dne 17. maja.

Maribor. Danes se voli. Tri stranke se borijo v Mariboru za zmago. Vendar opaziti ni nobenega razburjenja. Vse mirno. Ulice imajo lice navadnih dni. Le okoli volilnih lokalov se spozna nekoliko živahnije življenje. Izid volitev še bo znan komaj v soboto jutraj.

Maribor. V sredo popoldne se je 20 letna delavska hči Ivanka Jermavšnik iz Melinja s samokresom vstrelila v glavo. Smrtnoranjeno je odpeljal rešilni voz v bolnišnico. Vzrok samomora je nesrečna ljubezen. — Dne 6. maja 1909 je padel 5-letni deček Alfred Hadner v Bancalarski ulici v Mariboru s prvega nadstropja na dvorišče in se na glavi težko ranil. Rešilni voz ga je tukaj odpeljal v tukajšnjo bolnišnico.

Studenci pri Mariboru. V shodu, katerega so sklicali general liberalcev (dr. Kukovec, ki se nam ponujajo za kandidata, je prinesel liberalni dnevnik polno laži, s katerimi si skuša pomagati poražen dopisnik. Ker liberalcev nikdo ne mara, sta za liberalnega predsednika glasovala le dva liberalca iz Maribora, vsi drugi so glasovali za gospoda Vlad. Pušenjaka. In to popolnoma pravilno postopanje se imenuje v dnevniku „vsiljivost.“ Pribiti moramo, da so bili socialdemokrati proti slovenskemu predsedniku, ne pa proti gospodu Pušenjaku, katerega niti poznali niso. Čudno je dirnilo nas volilce postopanje kandidata dr. Kukovec, ki je obljubljal, da bo šel roko v roki s socialdemokrati. Lepa perspektiva se obljublja nam, če ga volimo. Kdor živi pri nas, ve, kak boj bijemo z rudečo internacionalo, ki pa ni nič manj nemehurska kakor nemehurji v Celju itd., a kandidat „slovenskih“ trgov hoče iti roko v roki s temi ljudmi? Dr. Kukovec je zatajil Narodno stranko, ponavljal le Rebekov govor, ker na pamet naučenega govora, katerega govori drugod, menda iz strahu pred „nerodnim in neumnim“ Pušenjakom, da govorimo z olikanim dopisnikom liberalnega dnevnika, ni upal govoriti. Venec slave pa si je dr. Kukovec stekel s tem, da je pustil socialdemokrate govoriti, da so psovali slovenske istariše, kateri se potegujejo za slovensko šolo, napadali hujše kakor vsenemci slovenska kulturna stremjenja, grozili z raznimi odkritji in onemogočenjem slovenske šole, ko pa bi moral dobiti besedo gospod Pušenjak, kateremu je predsednik že prej obljubil besedo, je dr. Kukovec „svetoval“ predsedniku, naj zaključi shod, akoravno so celo pristaji Narodne stranke želeli, da govori. Goto vo ni bil strah pred izvajanjem gospoda Pušenjaka povod temu ravnanju, gospod kandidat liberalcev? In tako se je končal shod z izbruhom sovraštva napram Slovincem v Studencih. dr. Kukovec je onemogočil, da bi socialdemokrati dobili krepek odgovor na napade na slovensko šolstvo. Tajne zveze z socialdemokrati — Mi volilci ne bomo volili dr. Kukovec, naj ostane v Celju, svetujemo pa tudi njegovim trabantom, vzlasti sladkemu dr. Pivku, da ostane v bodoče doma, ker sicer se mu bo pripetilo, da mu bomo vest temeljito izprašali. Naj volijo socialdemokrati, s katerimi bo šel dr. Kukovec roko v roki, dr. Kukovec, mi zahtevamo samostojnega kandidata, ki bo zastopal težnje krščansko-socialnega delavstva. Velikansko blamažo, katero je doživel dr. Kukovec pri nas, bo doživel ravnotako tudi dne 24. maja.

Slab utis je naredil dr. Kukovec s svojo bojazljivostjo v Studencih na mariborske liberalne kroge. Voliti mu je bilo med slovenskim in nemškim predsednikom, in dr. Kukovec se je odločil za nemškega. Ko je napadal socialdemokratski govornik z največjo vehemenco slovenske stariše zaradi slovenske šole v Studencih, je dr. Kukovec molčal. Tak moč naj bi radikalno zastopal slovenske koristi v Gradcu. In še več! Ko je naš pri-taš Pušenjak hotel odgovoriti na napade, je dr. Kukovec poskrbel prej za zaključitev in vrhutega še liberalni dnevnik na zares sprostaški način ozmerja Pušenjaka, ki je hotel braniti slovensko stvar. Nam pa je zdaj marsikaj razumljivo, ko so nam celjski pristasi sporočili o „narodnosti“ dr. Kukovec.

Roškarja psujejo in sramotijo liberalni listi najbolj, ker je parkrat pošteno pokazal zobe liberalnim advokatom. Kmetu Roškarju očitalo nikdar siti liberalni advokatje celo diete. To je vendar presmešno! Kogar liberalci sovražijo, tega morajo kmečki prijatelji podpirati. Roškar je bil vedno zvest pristav katoliške, slovenske, kmečke stvari, česar o Zemljiču ne more nihče trditi. Zemljič je nasprotno imel že od nekdanje zveze s celjsko liberalno in slogaško-prvaško stranko, in da je kaj izvedel, tudi s kmečko stranko. Kdor hoče voliti značajnega moža, naj voli Roškarja, kdor hoče mnogostranskega kandidata, pa naj voli uskoka Zemljiča.

Primarširalo je več litrov vina na mize poslušalcev takoj, ko je Zemljič končal v Kamnici svoj shod. Kdo jih je plačal? Dr. Rosina in dr. Sernee nimata te navade, jih poznamo iz Maribora. Torej Zemljič? Zakaj?

Gospod Zemljič. Odkar so Zemljiča vzeli liberalni advokatje in učitelji pod pazduho, mu je družba kmetov premaio. V Kamnici je prišel med nas kmete samo toliko, da je nam naklonil govoriti, potem pa se je zopet podal med gospe v drugo sobo. Tako, tako! Smo si dobro zapomnili.

Kibic pri vseh liberalnih shodih je profesor dr. Pivko. Povsod ga vidimo, kjerkoli je liberalen shod. Zakaj neki? Naš kolega je, dopisnik celjskih liberalnih listov. S kolegi se govori odkrito, in mi bomo dr. Pivki par odkritih povedali.

„Neolikani, nevedni kaplani“ se moraju uskoku Zemljiču dne 17. maja zahvaliti za ta izredno časten naslov, katerega so jim blagovolili Zemljičevi zborovalci na shodu v Ljutomeru dne 25. marca velikodušno podeliti. Seveda, z olikanostjo in znanostjo g. Zemljiča se ne more noben gospod kapelan meriti, osobito glede uskoštva. Tudi stočakov gospodje kapelani ne morejo tako okoli sebe metati, kakor jih je Zemljič za Roškarja. Ampak eno znajo gg. kaplani, vreči znajo vsakega, poštemu slovenskemu ljudstvu škodljivega in politično nezanesljivega kandidata in vsled tega, mora tudi pasti hlapec liberalnih učiteljev ter advokatov, uskok Zemljič. Vsakega bo slovenski mož prej volil nego uskoka! Naša kandidata sta Roškar in Robič.

Regulacija Cirknice. C. kr. okrajno glavarstvo Maribor razglša sledeče: Gospod inženir Evgen Pilz je v imenu neke vodne družbe, katera se ima ustanoviti, predložil projekt s prošnjo podelitve vodopravnega odobrenja regulacije potoka Cirknica od iztoka v Pesnico navzgor v dolgosti okroglo 2.2 km. Projekt zadeva občino Ranzenberg, Pesnico in Leiteršperg in sicer v dolgosti 2200 m. Radi tega se odredi komisijonalna preiskava in obravnava v smislu § 76 post. z dne 18. januarja 1872 dež. zak. in zaukaz. lista št. 8 na petek, dne 14. maja 1909 na lieu mesta s pričetkom ob 10. uri dopoldne. Kraj sestanka: Iztok cirkniškega potoka. To se splošno razglasi z opombo, da se bode pri tem tudi v smislu § 43 in 44 rečne postave o morebitnem potrebnem odstopku ali obremenjenju zemljišča obravnavalo. Kdnebo se še izrečno pripomni, da se v smislu § 75 rečne postave zamore pri tej obravnavi ugovarjati, če se to že ni poprej zgodilo, sicer se bode smatralo, da so prizadeti z razlastitvijo in z obremenjenjem zemljišče zadovoljni, da se bode brez ozira na poznejše ugovore razsodilo. Načrti so razpoloženi na okr. glavarstvu med uradnimi urami vsakomur v vpogled. — C. kr. nam. svetnik: A t t e m s.

Ljutomer. Nemška predrznost. V ponedeljek dne 3. majnika je bil pri tukajšnjem c. kr. okrajnem glavarstvu pouk, kako se vodijo volitve. Udeležencev je bilo do 40. Vsi so imeli v rokah nemško-slovenske tiskovine. Komisar dr. Fasching je razlagal tiskovine. Razlagal jih ni slovenski, ampak nemški! Več nas ni razumelo njegove razlage! In dasi je bilo navzoče tudi slovensko učiteljstvo, torej olikanci, naprednjaki, se vendar nobeden ni ganil! Tu se oju-nači kmet Dunaj, predstojnik iz Cezanjevca. Javi, da jih je več, ki ne razumejo nemške razlage. Dr. Fasching odgovarja nemški, da je vse to, kar on čita iz knjižice nemški, zapisano itak tudi slovenski! Vsak si lahko doma prečita slovenski! In g. Dunaj je napravil prav umestno opazko: „Se pač vidi, da so slovenski kmetje prav pametni ljudje! Učiteljem in drugim bolj izobraženim je treba pouka, slovenskemu kmetu pa ne!“ Ali je treba razlage? Tisti, ki znajo slovenski in nemški, trebajo pouka, tisti, ki niso hodili v šole, se niso priučili blažene nemščine, pa ne potrebujejo nobenega pouka! „Gospod komisar, zakaj pa nam niste kar na dom poslali tistih tiskovin? Prihranili bi si mnogo časa in stroškov! Opozarjamo na to dejstvo naše poslance! Kaj takega se zgodi v Ljutomerskem, popolnoma slovenskem okraju! Ako dr. Fasching ne zna slovenski, ali kar je še slabše, ako noče govoriti slovenski, čemu je prišel v Ljutomer!? Kaj bi se zgodilo Slovincu, ko bi si kaj podobnega dovolil, recimo v Gradcu? Kamenjali bi ga! Ali je to pravica! Ali se tako dela za spravo med narodi?! Ali je kaj takega mogoče na Turškem! Učiteljstvo se kaj rado baha s svojo neodvisnostjo, samostojnostjo, radikalnostjo, pa v tem slučaju je pokazalo, da ne hlapčuje, ampak da je uslužbeno! Hic Rhodus, hic salta!

St. Ilj v Sl. gor. Na razna vprašanja odgovarjamo, da pride VIII. izkaz o Šentiljskem domu po volitvah, ker sedaj nedostaja prostora v časnikih. — Za Šentiljski dom je daroval g. državni poslanec Ivan Roškar v Malni 20 K.

Kapela. Liberalni listi vedno zagovarjajo učiteljstvo, menda zato, ker dela vedno prepire med nami. Tako je bilo pri Kapeli v nedeljo 2. maja. Učitelj Mihelič je privlekel v bralno sobo v potu svojega obraza 10 „Slog“, da bi je ljudje nesli domov. A noben ud je ni hotel vzeti. Tako se vedno dela. In če bode Mihelič prinesel tudi 1000 „Slog“ od Zemljiča v bralno sobo, se bodeta vendar oba pri volitvah blamirala. Mladeniška zveza prepove in je tudi njena dolžnost, da se ne smejo takšni tisti nositi v bralno društvo. Mi hočemo imeti bralno društvo in Mladeniško zvezo pod praporom vere in narodnosti. In skoraj vsi udje pravijo, da je sramota, da se taki listi trpijo med nami. — Mladeniška zveza v Kapeli.

1 Stara cesta. Dne 24. aprila odšel je gluhocepi Janez Filipič, 30 let star, bos, brez gornje obleke in z usnjato torbo. Ako ga je kdo videl, naj blagovoli to naznaniti na občinski urad na Stari cesti, pošta Ljutomer.

Ptuj, Ormož.

Kandidata Slov. kmečke zveze sta: **Anton Meško**, župan, Lahonci **Josip Ozmec**, župnik Sv. Lovrene na Drav. polju.

Volitev je v ponedeljek dne 17. maja.

Vprašanje. Ker dr. Jurtela tako rad pregleduje akte svojih kolegov poslancev, kar kaže o njegovi neizmerni kolegialnosti, za to ga vprašamo, ali je že tudi dr. Plojeve akte pregledal in pripravil za tisk? Ako so kaki stroški, naj se obrne na glavno posojilnico in hranilnico v St. Lenartu. Kaj ne, dr. Jurtela, da smo o marsičem poučeni, kar bi moralo ostati prikrito. Vi pa ljudem pravite, da stojite nad strankami. Dolgo se je to verjelo, zdaj pa začne marsikdo dvomiti.

Posojilnica v Ptuj u žrtvuje vsako leto od krščanskih kmetov skupaj znošeni denar za liberalne dijake, za obsežno agitacijo v okrajni zastop pa ni dala dovolj denarja! Ali bo pri posojilnici kmažu sprememba, ali ba bomo šli svojo pot. Aut—aut! Kmečka stranka gre naprej, in plojaši se ji morajo umikati!

Ormož. Kdor je kmet, bo volil s kmečko stranko! Plojaši imajo samo tri kandidate na celém Sp. Štajerskem. Recimo, da bi tudi vsi zmagali, kaj pa bodo trije v Gradcu? S Plojem ne gre noben krščanski slovenski poslanec. To se je pokazalo na Dunaju, kjer se Ploja izogibajo. Istotako bo z Zemljičem! Z njim drugi poslanci ne morejo občevati. Glede Kolariča pa si nočemo beliti glave, on bo tako pridlen, da bo rajši ostal lepo doma. Kmetje, pokažimo, da v politiki zahtevamo zvestobo, za to pa vrzimo Ploja. Naši kmečki kandidati so Meško in pa Ozmec.

Liberalni učitelji so kar naenkrat postali Plojevi prijatelji. Seveda jim je zato hofrat Ploj obljubil zvišanje plač, kakor so na shodu pri Sv. Miklavžu sami izjavili. Kmetom pa Ploj ni nič obljubil in zato ga kmetje tudi ne bodo volili. Takega človeka, ki je postal nezvest Slovenski kmečki zvezi, edini pravi prijateljici kmečkega ljudstva, kmetje ne bodo volili. Če ga hočejo, naj ga volijo liberalni učitelji, kmetje ga pa ne marajo.

Plojevi listi vedno bolj psujejo in zasramujejo našega kandidata kmeta Meška. Zaničevalno govorijo o njem, da ima junce in da naj ostane pri juncih. Kmetje, vaša stanovska čast zahteva, da odgovorite na ta zasramovanja Plojevih listov s tem, da boste soglasno volili svojega sobrata in sotrpina A. Meško, župana v Lahoncih.

Cirkovec. Liberalna „Zadružna zveza“ v Celju je ustanovila v Šikolah konkurenčno, nepotrebno liberalno posojilnico. Načelnik te liberalne gospodarske organizacije je posestnik Kušar, kateri je pri volitvah v okrajni zastop v Ptuj oddal tri glase za nemškutarske kandidate. Pri volitvah v skupini kmečkih občin se je pa kot volilni mož, ker je videl, da štajercijanci ne morejo zmagati, s štajercijanci vred vzdržal volitve. Slava načelniku liberalne posojilnice, trikratna slava liberalni Zadružni zvezi v Celju, katera gre v boju prbiti S. K. Z. povsod roko v roki narodnimi izdajicami.

St. Lovrenc na Drav. polju. Tukajšnji liberalci, za katere se vedno poteguje liberalni dnevnik radi tega, ker jih ljudstvo zaradi njih nenarodnega postopanja ni hotelo voliti v občinski odbor, so volili pri volitvi v okrajni zastop z Nemci oz. so se, ker v skupini kmečkih občin ni bilo upanja na zmago, s štajercijanci vred odstranili. Lepi pristasi Narodne stranke! Dr. Kodermanu pa čestitamo, da je prelevil štajercijance v tako dobre narodne strankarje in — odločne Slovence!

Novice iz Haloz o Ploju. Haložani so verni ljudje in goreči kristjani, zato se ni čuditi, da so kandidata Ploja, ki se rad v Halozah potika, popolnoma izpreobrnil. Dne 25. aprila je imel shod v Leskovcu, a na vse zgodaj smo ga videli klečati v prvi klopi pred altarjem ter roke sklepati v pobožni molitvi, da bi ga Bog obvaroval dne 17. maja blamaže pri volitvi prepasti. Slišali smo tudi, da je potem še isti dan pri Sv. Barbari v Korenjakovih gostilni, ko je polndne zvonilo, na ves glas milo in pobožno molil angelovo češčenje. Sedaj pa nam še mora dekan iz Zavrča poročati, da je Ploj ondi opravil velikonočno izpoved. Tedaj se bo lahko reklo: Ploj hodi rad k sv. maši, pobožno moli ter prejema sv. zakramente ob času, ko se ljudstvu predstavlja kot kandidat za deželni, oziroma državni zbor.

Središčanom. „Narodni List“ z dne 26. aprila 1907, šte. 18, razpr. 14, je pisal: „Trg Središče je volil od nekdanj v skupini mest in trgov. Volilni odsek, kateremu je bil predsednik dr. Ploj, pa ga je degradiral v kmečke občine. To je škandal, da slovenski predsednik odseka, dr. Ploj, ni protestiral in kaj takega preprečil. In dr. Ploj še računi, da bi ga Središčani zopet volili? Kdo bo poljuboval roko, ki ga tepe, kdo bo smatral za prijatelja tistega, ki ga je izdal. Gospod dr. Ploj, vaša roka nas je udarila, vi ste nas izdali, in mi bomo strmoglavili vas!“ Torej škandal je to, sramota, da morajo Središčani (za državni zbor) voliti s kmečkimi občinami; to je za nje degradacija, ponižanje. Lepi ljudje! Pa se še

držnjo sedaj hoditi v kmečke volilne okraje delat zgago, ko pri volitvah za deželni zbor nimajo ondi nič opraviti! In za tistega dr. Ploja, ki so ga pred dvema leti smatrali izdajalcem, ki so ga hoteli takrat strmoglaviti, sedaj strastno agitirajo ter kmečkemu ljudstvu priporočajo njega, ki je s svojim uskoštvo iz Slovenske kmečke zveze v resnici izdal isto kmečko ljudstvo, ki ga je takrat volilo! Koga bi bolj pomilovali, Središčane-tržan ali dr. Ploja? Kmečko ljudstvo bo pa z obojimi obračunalo!

Rogatec, Šmarje.

Kandidat Slov. kmečke zveze je:
Jakob Vrečko, kmet, Ponikva.
Volitev je v pondeljek dne 17. maja.

Brlizga ponuja urednik Spindler županom šmarsko-rogaškega okraja v pismu, v katerem krivično napada našega kandidata Vrečka, češ da je baje bil nekdaj proti duhovnikom, zdaj pa da drži z duhovniki. Spindler naj si zapomni, da Vrečko še nikdar ni živil od duhovnikov nobenih dobrot, Spindler pa je za časa svojega študiranja vsak dan jedel duhovniški kruh v mariborskem semenišču. V zahvalo za to pa sedaj dan na dan strupeno napada duhovščino, ki ga je vzredila.

Liberalni učitelji so pa res čudni ljudje. V ptujsko-ormoškem okraju agitirajo proti kmetu, v našem okraju se pa na vso moč trudijo, da bi spravili Brlizga v deželni zbor. Posebno nadučitelj Sotošek se hučo trudi zanj. Uplival je na tri župane, da so podpisali spričevalo, da je Brlizg pošten možakar. Za takega poslanca, ki rabi županske spričevala, da je pošten, mi ne maramo, zato bomo vsi, volili Jakoba Vrečko, kmeta na Ponikvi, katerega poznamo brez vsakih spričeval, da je pošten slovenski kmet.

Brlizga ne bo nobeden zaveden Slovenski kmet volil, ker izvira iz posili-nemške rodbine in je bil tudi sam svoje dni hud posili-nemec. Celjski doktorji so Brlizga samo zato postavili kandidatom, da bi ga volili tudi njegovi nekdanji pristaši posili-nemci in štajercijanci. Kmetje bomo volili Jakoba Vrečka, ki je bil vselej navdušen slovenec.

Kandidat Narodne stranke Berlisg ima svoje ga nečaka v celjskem Studentenheimu. In takega moža naj bi mi volili v deželni zbor? Nikdar! Naš poslanec bo Jakob Vrečko, kmet, Ponikva.

Poljčane. Večer zadnjega aprila je bil za našo župnijo usodepoln: ob grozni nevihti treščilo je v stolp podružnice Sv. Marije Ljubljene. Pri trenotkov je bilo videti vso cerkev obdano od ognjenega svita. Zgorela je stolpova streha in mežnarinja z gospodarskim poslopjem. Ko bi ne bilo več pogumnih Poljčanov hitlo vrh 518 m visoke Ljubljenske gore gasiti, bi bila brez dvoma pogorela cela cerkev in tik stoječa cerkvena hiša. Ločka in pekelska požarni brambi sta se odlikovali po svoji nenavzočnosti: ne enega moža ni bilo pričujočega. Škoda je seveda velika, vendar upamo, da bodo požrtvovalni župljani v kratkem času popravili škodo.

Shod kandidata Slovenske kmečke zveze Jak. Vrečko pri Sv. Florijanu ob Boču dne 5. maja se je prav dobro obnesel. Vsi volileci na tem shodu navzoči so kandidaturu gospoda Jakoba Vrečko z navdušenjem sprejeli. Z njegovim programom smo se popolnoma ujemali. Zlasti pa smo se odločili za imenovanega kandidata na izvrstno priporočilo gospoda Vizoviškega. Dne 17. t. m. gremo rano ob rami v boj za našo stvar.

Konjice, Slov. Bistrica.

Kandidat Slov. kmečke zveze je:
Peter Novak, posestnik, Slov. Bistrica.
Volitev je v pondeljek dne 17. maja.

Laporje. V nedeljo dne 9. majnika po večernicah bo v bralni sobi izobraževalnega društva (v stari šoli) poučno zborovanje. Govoril bo kmet J. Potnik o Slovenski kmečki zvezi in o kmečkih zahtevah v deželnem zboru. Možje in mladeniči, udeležite se vsi tega zborovanja. Agitirajte za obilno udeležbo!

Znanega gostilničarja Kresnika je vdinjala za kandidata slovenjebistriškega in konjiškega okraja stranka ptujskih šnopsarjev in nemškutarskih kramarjev. Ko bi ti ljudje imeli le trohico poštenja, ko bi se vsaj sramu bili zmožni, ker že drugega, plemenitejšega čuvstva ne moremo od njih pričakovati, bi pustili slovensko ljudstvo pri miru. Dasi v resnici iz dna srca sovražijo slovenskega kmeta, blatiijo dan za dnevom najdražje naše svetinje, vero in materni jezik, dasi nam stotisoče škode delajo po občinah in drugih zstopih, kjer imajo večino, se vendar ne sramujejo ob času volitev in tudi drugače, kadar se jim obeta kak dobiček, hliniti se za najboljšega prijatelja slovenskega kmeta. Kakor pravi Judeži se zdaj dobrikajo kmetom v obraz in obetajo vse mogoče. Kadar pridete v njihove trgovine kupovati in v krème pit, ste „zlata mamka“, „gospod“ in „gospa“, ko pa ste zaprli njihova vrata za seboj, pa ste „prokleti slov. pes“ in „neumni kmetavzar“. Sedaj, ko bi radi imeli vaše glasove, se sladkajo po ciganskem načinu kmetom, da bi jih zvalili na svo-

jo stran. A kakšni prijatelji so v resnici, so pokazali 13. septembra l. t., ko so s palicami in koli (kakor prava Judeževa druhal) pobijali slov. kmete in jih ropali. Kmeta Brenčiča n. pr. so brez vsakega povoda napadli, natepli in oropali. Vsakega Slovenca, ki se je prikazal na ulici, so napadli in pobili. Pri divjih aškanških zamorcih ne najdeš take podivjanosti, kakoršna so pokazali 13. sept. v Ptuj in pozneje v Mariboru in Celju ti štajercijanski „naprednjaki“. Res razodevajo silen „napredok“ v neolikanosti in surovosti. Na njih dejanjih jih lahko spoznate — slovenski kmetje! Zato bo pač vsak slovenski kmet, ki še ima količkaj stanovskega ponosa, zdravega razuma in čuta poštenosti, agitatorjem in kandidatom te najsramotnejše stranke pokazal vrata. Kako bi tudi mogel kdo, ki ni popolnoma prepojen šnopsarskega duha štajercijevega, dati svoj glas za kandidata teh ljudi, ki so zmožni celo pobijati in ropati slovenske kmete, od katerih živijo? Le takrat se delajo prijatelje, kadar jim gre za dobiček, takrat jim ne zmanjka sladkih besed, drugače pa imajo za slovenskega kmeta le — batino. Tega nas je poučila skušnja! Poučite, slovenski kmetje, svoje tovariše, ki so jih kmečki judeži zapeljali, da ne bodo pri volitvah tlake delali svojega stanu najhujšim sovražnikom. Združimo se vsi kmetje v taboru S. K. Z., ki ima namen, kmečkemu stanu z združenimi močmi pomagati do njegovih pravic in boljših bodočnosti. Pokažimo, da hočemo sami voditi kmečko politiko v S. K. Z., ne pa tlačniti prihvandanim izsesalcem slovenskega ljudstva, ki sovražijo vse, kar je nam sveto in drago, vse črtijo — samo našega denarja ne! Zato agitirajte neumorno za kandidate S. K. Z! 17. majnika naj bo plačilni dan za vse surovosti nemškutarske stranke. 17. majnika se spominjajte, da so od njih najeti, plačani in pijanjeni pobalini pobijali in ropali slov. kmete.

Šoštanj, Slov. Gradec, Marenberg.

Kandidat Slov. kmečke zveze je:
dr. Karl Verstovšek, profesor, Maribor.
Volitev je v pondeljek dne 17. maja.

Iz Saleške doline. Volk iz Šoštanja že zopet na vse pretege agitira, samo, da je zgubil dva zvesta spremljevalca in pomagača, ki sta ga pred dvema letoma podpirala na vseh njegovih trudapolnih shodih po Šaleški dolini in z njim vred vpila in zmerjala čez S. K. Z. in nje pristase ter kričala: kmet naj kmeta voli. O jej! Kako se naglo vse spreminja! Komaj dve leti in Volk mora vpiti: Kmet naj advokata voli (dr. Božiča) in kmet naj učitelja voli (Brinerja). Volku sicer taka izprememba ne dela težav, saj je že agitiral za nemškega nacionalca Markhla, vsaj tako mu je pisal, ko ga je prosil takrat za pomoč svojemu žepu; tudi za socialnega demokrata je agitiral, kakor je nanesla potreba. Torej njemu je to vseeno, ali kmet ali advokat. Samo njegovi pristaši še niso pozabili njegovega gesla: kmet kmeta. Zato se je pa tudi izrazil v družbi, da slabšega kandidata bi si Narodna stranka ne bila mogla izbrati nego advokata Božiča. Kako naj s tem agitira? Toda Volk gre tako-le parkrat v Celje s kakim celjskim mladim doktorjem tja proti Gaberjam tako-le malce „einkeng“ in v duhu že vidi tisto sobo, kjer se denar izplačuje (moj Bog, kdo dandanes denar ne potrebuje!) in potem pa požre tudi takšen trd grizljaj in agitira tudi proti svojemur geslu za advokata Božiča. Kmetje in gospodarji okoli Šoštanja, ne dajte se vendar za nos voditi od človeka, ki na svoji hiši ne sme zapisati svojega imena. Vprašajte ga vendar, zakaj na hiši ne zapiše Jakob Volk, ampak H. (elena) Volk? In potem mu pa recite, kar mu je rekel kmet tam z dolaj v Velenju na Ježovnikovem shodu pred nekaj časa: Ti boš nas gospodarstva učil, in še tako-le par čebelih, da jih Volk ni mogel požreti in je moral vtihniti. Pred ta skrim smo mu šli mnogi na limanice, ker nismo poznali Narodne liberalno-štajercijanske itd. stranke doktorjev v Celju, letos pa naj voli Božiča in učitelja Volk sam, če ima pravico in pa Johann iz Družmirja, mi pa bomo volili kandidata K. Z., Verstovška in Piškega. — Eden, ki je predlani šel Volku na limanice.

Velenjskim Nemcem v spominsko knjigo. Velenjski posili-Nemci se pritožujejo kaj radi, da mi Slovenci ne damo miru, ker se ne pustimo kar tako z lepa pohrustati. Saj vam je znana, gospod urednik, tista basen o volku in jagnjetu, ki sta pila iz potoka, in je volk vpil nad ovco: Zakaj mi kališ vodo? In ovčica je rekla: Kako ti jaz kalim vodo? Saj ti višje gori iz potoka piješ in voda vendar ne teče navzgor. In res mu ni kalila vode ali volk jo je vendar raztrgal. Ta basen se tudi pri nas uresničuje. Glejte, Nemci vpijejo, kako slovenske ovčice kalijo vodo. In vendar so slovenske ovčice tako mirne in krotke. Poslušajte. V slovenskem trgu Velenju je pred leti Südmarka, to društvo, ki tam v Št. Ilju v Slov. goricah naseljuje lutrovske nemške kmete, ustanovila otroški vrtec in slovenske ovčice se niso zganile. V slovenskem trgu velenjskem je predlan-

skim Sulverein, ki je v zvezi z Südmarko, otvoril ponemčevalnico-solo, ki naj vzreja slovenske odpadnike, po domače nemškutarje, in slovenske ovčice so ostale mirne. Ti posili-Nemci so pozidali sredi slovenskega trga Velenje „Deutsches Haus“, ker jim je Südmarka dala 32.000 K. ti ljudje vabijo Ambroschitz, da pride govorit in kupovat z Südmarkinim denarjem hiše, in če se zdaj, ko je mera že prepolna, potrpežljive slovenske ovčice vendar nekoliko branijo, pa vpijejo: Ovca, zakaj kališ vodo! In zdaj kar vabijo drugo na drugo takšne nemške izzivače. Zadnjič jih je navduševal protestantovski dr. Ambroschitz za boj zoper Slovence in je pohvalil odbor Südmarkortsgruppe, med katerim je seveda Wutti, dobro delajo in jim je prinesel 32.000 K za Deutsches Haus, ki jih je dala Südmarka. Pa velenjski Nemci morajo gledati tudi na sef in tako je objubila Südmarka, da v nemško hišo ne pride kakšen trgovec ali krèmar, dokler Slovenci redijo nemške trgovce Wutti in Tischler in nemške krèmarje. In zdaj so povabili socialdemokrata Horvateka in za tem potovalnega učitelja nemškega Sulvereina Pohlatko itd. in potem pa vpijejo slovenskim ovčicam: Ovca, zakaj kališ vodo. Zavedni kmetje slovenski, sodite sami, ali ni tako, kakor sem rekel: volk in ovčica? Ali jež in lisica, če vam ta basen bolj ugaja. In kaj porečete na to, slovenski kmetje?

Volilna shoda priredi Kmečka zveza v nedeljo dne 9. maja pri Sv. Petru ob 411. uri dopoldne, v Pamečah pa ob 4. uri popoldne. Na obeh shodih govori gospod državni poslanec Grafenauer. Somišljeniki, skrbite za obilno udeležbo.

Sv. Miklavž pri Slovenjgradcu. Zadnje nedelje je nas bilo precej na shodu v Podgorju. Vsi smo šli vesel domov, ko smo se spoznali z vrlim in pogumnim kandidatom prof. dr. Verstovškom. Mnogim je zdaj žal, da se niso udeležili tega shoda, ker so se zbali vremena. Pa nič ne dene; za nas je dovolj, kar slišimo od sosedov, ki so bili na shodu, ki ne morejo prehvaliti kandidata Kmečke Zveze. Vsi gremo za njega na volišče 17. maja. Živel naš kandidat prof. dr. Karl Verstovšek.

Razbor. V nedeljo 2. maja se je pri nas predstavil kandidat za deželni zbor profesor dr. Karl Verstovšek. Dasi je bilo jako slabo vreme in je celo snežilo, kakor če bi bilo po zimi, se je nas volilcev zbralo lepo število. Celu iz Zavedja jih je bilo nekaj prišlo poslušat na shod, katerega je vodil na zahtevo županovo in drugih veljavnih mož častiti g. župnik. Izvajanje kandidata je nam bilo jako všeč in pridobil si je takoj zaupanje vseh volilcev. Izmed teh sta se oglasila posebno vrla kmeta Glasenčnik in Pačnik k besedi, ki sta odobraval program in pozvala vse navzoče, da gredo volit v splošni skupini 7. maja državnega poslanca Piškega. V kmečki skupini pa prof. dr. Verstovška.

Celje, Vransko, Gornjigrad, Laško.

Kandidata Slov. kmečke zveze sta:
dr. Ivan Benkovič, državni poslanec, Brežice.

Alojzij Terglav, kmet, Št. Peter v Sav. dolini.

Volitev je v pondeljek dne 17. maja.

Kandidat Pišek v Gaberji pri Celju. V sredo večer je bil shod za delavce iz Gaberja. Ko so krščansko-socialni delavci izvolili svojega predsednika ki je imel potem kratek nagovor, razvijal je kandidat Pišek svoj program, katerega so vsi poštenei delavci odobraval. To pa ni bilo po volji navzočim socialnim demokratom in liberalcem. Uvideli so takoj, da v dostojnem govoru ne morejo nasprotovati Pišku, zato so začeli rohneti. Kakor besni psi so začeli lafati nerazumljive besede proti Pišku. Ker se poštenei delavci niso hoteli prepirati s takimi sirovinami, so zahtevali, da se je shod zaključil. Odgovor na to sledi pri volitvah. Liberalci in socialni demokrati so na tem shodu skupno nastopili. Iz tega sledi, da so si bratje. Med kričaji je bil tudi uradni okrajnega glavarstva Šotl.

Sv. Peter v Sav. dolini. Občinske volitve so končane. V vseh treh razredih so z veliko večino glasov izvoljeni sami katoliški misleči možje. Čast vsem vrlim možem-volilcem! Živele pa tudi zavedne žene, ki so pred brezverskimi agitatorji vrata zapirale.

Laško. V torek je v Laškem trgu iz Zidanega mosta došli tovorni vlak skočil iz tira. Stroj s tenderjem je padel preko nasipa. Strojvodja je le lahko ranjen, težko ranjenega kurjača so pa prepeljali v celjsko bolnico. Voz za vlakovodje je popolnoma razbit.

Liberalna narodna stranka je postavila v kmečki skupini res lepa kandidata. Potovalni učitelj Gorican, katerega plačuje dežela, se briga za vse drugo, samo za to ne, kar je v prvi vrsti njegova dolžnost. Kot deželni potovalni učitelj bi moral biti nepristranski, on se je pa vdinjal liberalni Narodni stranki in še celo sprejel kandidaturu za deželni zbor. Drugega kandidata pa poznamo kot strupenega nasprotnika katoliške stranke. Kjer le more, dela zoper njo. Sploh pa Karba prav nič ne pozna kmečkih te-

ženj in je zato popolnoma nesposoben za kmečkega zastopnika v deželni zboru. Mi bomo raje volili kandidata, katera je postavila Kmečka zveza in na katera se popolnoma lahko zanesemo, da bošta vedno ostala zvesta kmečki stvari in da nas bodeta tudi v Gradcu dobro zastopala. Ta kandidata sta: Alojzij Terglav, kmet, St. Peter v Sav. dolini in dr. Ivan Benkovič, državni poslanec, Brežice. Ta dva moža bomo 17. maja vsi volili.

Teharje. Minulo soboto, dne 1. maja, je prišla neka deklica iz Slane nekoliko kasneje iz šole kakor po navadi. Njena mačeha jo je zato s palico, tako pretepla, da se je poznalo ubogemu detetu 49 udarcev na telesu. Dobrosrčna sosedja jo je peljala v Celje k zdravniku, ki je deklico preiskal in jo poslal v bolnišnico.

Porotno sodišče v Celju. Meseca februarja so obhajali pri Mecu v Grušovju ženitovanje, h kateremu je prišlo tudi par fantov prisluškovať. Ob 10. uri prideta tudi Franc Pahič in Anton Lubej, katera so pa tepinski fantje napadli. To je Pahiča in Lubeja tako razjezilo, da sta sklenila se maščevati. Pridobila sta še Slemenška in Skerbineka ter se oborožila s puško dvocevko, ki jo je Pahič ukradel svojemu polbratu. Nato gredo vsi štirje nazaj k Mecu in so začeli peti in tepinske fantje izživati, da bi prišli ven, in ko so se približali na kakih 25 korakov, je zadonelo povelje „ogenj!“, na kar je Pahič ustrelil in ranil pet tepinskih fantov. Štirje so bili lahko ranjeni, peti, Janez Kompost, je pa dobil precej težke poškodbe in tudi izgubil eno oko. Po pravdoreku celjskih porotnikov je sodni dvor obsodil Fr. Pahiča na dve in pol leta težke ječe, dočim je druge obtožence oprostil.

Sv. Vid-Grobelno. Župan kričal nad kaplanom: Naš takomenovani župan je na belo nedeljo s svojim neprimernim kričanjem nad gospodom kaplanom izgubil pri ljudeh ves ugled in zaupanje. Mož je pokazal, kam ga je pripeljalo njegovo prijateljstvo z domačimi in celjskimi liberalci. Vsi župljani pogorčeno obsojajo olikanega župana. Zvedeli pa smo, da je v „Gospodarjevem“ poročilu o liberalnem shodu Florijana Goleš najbolj spekla beseda: posili-župan. Ali hočete, da vam dokažemo? Vi niste naš pravi župan, ker niste bili pravilno izvoljeni za župana. V dotični odborovi seji pred približno 4 leti ste dobili od vseh 12 navzočih odbornikov le 6 glasov, torej en glas pre malo nadpolovične večine. Po postavi (par. 36 obč. vol. reda) bi se v tem slučaju moralo še enkrat voliti, in ako bi tudi takrat nikdo ne dobil najmanj 7 glasov, bi morala se vršiti ožja volitev. Navzoči naš pristaša, ki je za Golešom dobil največ glasov, ni hotel ugovarjati, da bi se ne reko, da hlepi po županski časti. In ker ni bilo ugovora, (tudi glavarstvo v Celju ni ovrglo nepravilne izvolitve. Značilno, da župan ni odklonil v teh razmerah županskega očetstva. Ako pa morebiti g. Florijan Goleš sam ni nikdar v svojem življenju čital dotičnega paragrafa, naj bi mu njegov vveličeni svetovalec gospod M. S. povedal, kaj postava zahteva. St. Vidčani, skoro 4 leta smo se klanjali nepostavnemu županu, kako dolgo še bo to trajalo? Zato: Dol z zvezdami, gospod Florijan! Tudi ste lani precej pozno razpisali občinske volitve, dasi bi po bar. 18 obč. reda morali to storiti najmanj 6 tednov, predno potече vaša volitvena doba, po volitvah ste svojemu sinu in drugim odličnjakom iz Lipovec in Grobelnega namignili, naj vložijo prav neroden rekurz, da še vi lahko nekaj časa uživajte sladko čast posili-župana.

A nas pa glasi se že sto,
Le ta nam županil ne bo!

Vodrežani.

Braslovče. Deželni okrajni živinozdravnikom za Braslovče je imenovan dr. Anton Lampret, ki je že 2. t. m. nastopil svojo službo. Ker je v teh okrajih vsako leto mnogo slučajev kužnih bolezni, posebno rudečice, pričel bo v kratkem času s cepitvenjem prešičev proti rudečici, na kar opozarjamo posestnike onih krajev vranskega in gornjegrajskega okraja, da se pri njem ali pa po županstvih prav kmalu zgledajo, ako hočejo imeti prešiče cepljene in jih na ta način obvarovati te kužne bolezni. Cepilo se bo pa le, ako se zgledajo več posestnikov enega kraja skupaj.

Shodi S. K. Z. se vrše v nedeljo 9. t. m. dopoldne po 1. opravi v Mozirju pri g. Vasle (dr. Benkovič in Terglav), ob 11. uri v Ljubnem (dr. Benkovič), ob 11. uri na Redici (kand. Terglav), ob 3. uri pop. v Gorjem Gradu (oba kandidata).

Sv. Jurij ob juž. žel. V nedeljo, dne 2. maja je priredila Slovenska kmečka zveza dva shoda, enega v trgu, drugega na Blagovni, ki sta se oba izbornobno obnesla. Jako lepo je govoril na obeh shodih o sedanjem političnem položaju, o Narodni stranki, o Kmečki zvezi in o kandidatih za deželni zbor, gosp. Mihael Moškerc. Razni medklici in navdušeni živio! klici na koncu njegovega govora pričajo, kako je vsem zborovalcem govoril iz srca. Povsod je velikansko navdušenje za Slov. kmečko zvezo in za njene kandidata: za Franca Pišeka v splošni skupini in za Alojzija Terglava in dr. Benkoviča v kmečki skupini. Če vlada povsod tako navdušenje za S. K. Z., kakor pri nas, potem lahko rečemo, da bo Narodna stranka pri teh volitvah „sijajno propadla. Ob istem času je priredila tudi Narodna stranka svoj shod v našem trgu, ki se je vršil tako klaverno in ob tako slabi udeležbi (z vsa silo so spravili iz raznih kra-

jev komaj okoli 70 ljudi skupaj; izmed teh je bilo okoli 40 volilcev in še od teh nekaj naših), da so se slavni govorniki na tem shodu, Roblek, dr. Karba, dr. Kukovec, Brinar, Gorjčan in drugi lahko prepričali, da v St. Jurju pri deželnozborskih volitvah za kandidate Narodne stranke ne bo žetve. Da so si ti govorniki upali govoriti in da so lahko udrihali po S. K. Z. in po „klerikalcih“, zato sta jih stražila dva orožnika. Torej samo v senci bajonetov si upajo pri nas govoriti ti junaki. Zato pa vsi v boj za kandidate Slovenske kmečke zveze!

Rečica ob Savinji. Dne 5. t. m. umrl je bivši posestnik in lesni trgovec Franc Rakun p. d. Stari Kovač v Šent Janžu v 72 letu svoje starosti, oče sedanjega župana trške občine Rečica gosp. Franca Rakuna. Rajni je bil dolgo vrsto let skrben in vester občinski odbornik ter obče priljuden in ugleden mož. V dekaz temu priča velika udeležba pri pogrebu in spremstvu mnogih č. g. duhovnikov in korporativni nastop občinskega zastopa. Blagi preminuli, kot mož starega krenienitega značaja je bil izvanredno bister in nadarjen ter z celotno množino starih narodnih izdavnih še nepopačenih časov izvirajočih pesmic in napevov, ki žal: vedno bolj ginevajo. Nepozabnemu veljajo v slovo besede Slavčeku v pravem pomenu besede, na svidenje nad zvezdami!

Brežice, Sevnica, Kozje.

Kandidat Slov. kmečke zveze je:

dr. Franc Jankovič, zdravnik, Kozje.

Volitev je v pondeljek dne 17. maja.

Brežice. Liberalci že sami sedaj priznajo, da je boj za Malusa brezuspešen in da je škoda za vsak vinar, ki se zanj izda. Zato je tudi agitacija zanj ponehala. Le zaradi lepšega še bo kandidat Malus ostal kandidat.

Koprivnica. Nad 150 mož je prihitelo 2. t. m. dopoldne po rani maši v gostilno g. Fr. Penič na shod S. K. Z., ki je res krasno uspel. Vse je navdušeno za stranko in njene kandidate Fr. Pišek v splošni skupini in dr. Jankovič v skupini kmečkih občin; saj sta pa gg. kandidata tudi tako prepričevalno govorila. Zmaga bo naša.

Globoko. Deželnozborske volitve že trkajo na duri — in pri nas še vse spi. Kdor ne čita časnikov, niti ne ve za volitve. Pozivlja se gg. kandidate in agitatorje, da v korist Kmečke zveze tudi pri nas naredijo volilni shod, zlasti, ker so gg. kandidati pri nas osebno nepoznani. Od zadnjih državnozborskih volitev se lahko s ponosom trdi, da je pri nas ljudstvo splošno vrlo navdušeno za Kmečko zvezo. Treba je samo malo podregati. Liberalni kričarji, ki so pri zadnjih državnozborskih volitvah bili še precej glasni, se sedaj niti z gnežda ne upajo, mirni so in tihi, ker jim je že odzvonilo. Na delo torej, da po neprevidnosti ne zaostanemo.

Sv. Anton v Leskovcu. Na shodu v prostorih veleposestnika g. Cerjaka nismo šteli sicer na stotine ljudi, a bil je ta shod vendar dokaj zanimiv in živahen. Gospod državni in deželni poslanec Gostinčar, ki se je nalašč na ta shod pripeljal iz Dunaja, je v poldrugo uro trajajočem govoru tako navdušil poslušalce, da postanejo iz njih sami agitatorji za K. Z. in njene kandidate. Za njegov govor, ki je bil jako poučljiv, in kateremu tudi ni manjkalo šaljive primesi, smo mu iz srca hvaležni. Razgrajadev Narodne stranke na shodu ni bilo. Prihodnjo nedeljo hoče Narodna stranka s svojim shodom v tem kraju še tisto betvico svojih pristašev izgubiti, kar jih ima sedaj.

Za slučaj ožje volitve se vrše v breškem okraju 9. t. m. shodi S. K. Z. v Pišecah dop. ob 1/2 8 uri točno pri g. Kostevcu, dop. ob 11 uri v Dobovi pri g. Katiču, pop. ob 3. uri v Zakotu pri g. Zorketu na kolodvoru, kjer govorita kandidat Pišek in drž. poslanec dr. Benkovič.

Koroško.

Celovec. Za nesmiselno stavo je dal življenje mizar-ski pomoč. Adolf Lackmann. Stavl je, da lahko napravi popolno temo po celem mestu. Vrgel je na tanko žico pri-trjeni kamen na glavni električni tok. Ko je žica se dotaknila glavnega toka so se pričele delati iskre. Sackmann se je ustrašil ter je hotel žico potegniti proč, dobil pa je od elektrike tak udarec, da je bil takoj mrtev. Cestar, ki je hotel ponesrečenca spraviti s ceste, dobil je tak udarec, da je odletel daleč proč, ostal pa je nepoškodovan.

Celovec. Iz celovške okolice je prišlo na nabor 343 fantov. Potrjenih izmed teh samo — 31 in en prostovoljec, torej niti deset od sto ne! Drugi dan so jih vzeli izmed 276 fantov le — 30! Sploh se vidi povsod in tukaj posebno, da gre tam, kjer ljudstvo moralno in telesno nazaduje, tudi z od-porno silo v narodnem oziru nazaj. V Borovljah jih je bilo potrjenih nekako četrtnina!

Celovec. „Freie Stimmen“ pišejo o dr. Oblaku, kon-cipijentu pri dr. Müllerju, da je šel med „dajčtrajndlih“ Slovence. Ko se je zadnjič peljal iz Celovca proti Kranjski se je pred Nemci menda hvalil, da ne mara „hecarja“ dr. Brejca in da rajši obuje v Celoven z Nemci nego s Slovenci. „Er ist schon ganz zahm geworden“ pišejo Fr. St. dalje. Da, tako daleč privede človeka ultra-liberalna zagri-zenost! Gospod dr. O. pri dr. M-u, opravičite se!

Božja roka. Nemški lovski častnik „Weidmannsheil“ pripoveduje: Dne 1. vinotoka l. 1908. je nek neokoren lovec

ustrelil namestu jelena lovskega pomočnika. To se je zg-dilo v Lokvah na Solnograškem. Ranjenec je, ko se mu je bližala smrt, priznal, da je l. vin. l. 1906., toraj natančno dve leti prej, umoril nekega loveca, ki ga je zasačil, ko je kradel divjačino, ker se je bal naznanila, je dotičnika ustrelil.

Beljak. Dne 17. aprila l. 1909. je na Sedliš ob osoj-skem jezeru umrl ogrski podanik Štefan Zsulszky iz Zgor-njih Tur (Felső-Tur) na Ogrskem. Beljaška sodnija išče po-stavne dediče.

Turska železnica se bode otvorila dne 1. julija. Slavnost se bo pričela v Beljaku, odkoder se bodo vdele-ževalci peljali na Špital, v Maljnico, na Gostinje in na Solnograd.

St. Vid. Očka Krebic so na delu! To smo kar spo-znali, ko smo slišali, da bodejo 9. t. m., oziroma pri slabem vremenu, 16. t. m. napravila vsa nemška društva šentvidska pod vodstvom šidmarkinim seveda izlet v „težko stiskani“ St. Jakob v Rožu, „da pokažejo svojim tamošnjim somiš-ljenikom svoje prijateljsko sočutje in voljo jim pomagati v boju. Prihod v Podrožico bode popoldne ob 3-10 uri. — Šentjakopljani pokažite šentvidskim krofelnjom, da ste Slo-venci!

Žrelc. Učitelj Al. Sebiestl je premeščen za nadučitelja v Tigrice. Nemškutarsko tukajšnje gasilno društvo mu je napravilo bakljado in ga je imenovalo častnim članom.

Špital. Lokalno železnico misli menda država zidati iz Kolbnice na Zgornjo Belo.

Šmohor. Tu je dne 2. t. m. nastala podružnica društva „Freie Schule“. — Beljaška podružnica tega društva je na-pravila isti dan zborovanje Podkloštom.

Celovec. Sposobnostni izpit za ljudske šole so položili sledeči učitelji in učiteljice: Vid Sratotnik v Resnici, Jelena Zamernik v Kotmarivasi, Matilda Seber v Malem St. Pavlu, Franca Pišek v St. Mihelu pri Pliberku, Zofija Kodrič v St. Jakobu v Rožu.

Celovec. Tukajšnja šidmarkina podružnica bode na-pravila pri Sv. Križu dne 20. junija „Sonnwendfeier“.

Šidmarka. Šidmarki je darovala beljaška posojilnica 50 K, špitalska občina 50 K, podružnica na Vratih 23 K, beljaška možka podruž. 9 K, podružnica na Brnici 85 K.

Celovec. Sinžbo je nastopil kletarski nadzornik za Koroško Viktor Skubec. — Državnega pravdnika namestnik dr. M. Pič je premeščen iz Celovca v Gradec, v Celovec pa pride za drž. pravdn. nam. okrajni sodnik dr. Fr. Thuile in Gradca. Sodnik A. Keslar v Dobrlji vasi je imenovan okraj-nim sodnikom v St. Mohorn, sodnik dr. Jož. Jaric v Brežah pa okr. sodnikom v Gradcu.

Izpisani s'a mesti sodnikov v Dobrljvsi in v Brežah.

V Grabštajnu bodo po 18 letih zopet obudili podraz-nico „Schulvereine“. Ljudje da pač uvidevajo potrebo nem-ščine! Seveda, ker se je sicer ne bi mogli naučiti v šoli! Da pa postaja i ta grda slovenščina, ki baje nima prav nobene veljave, našim Nemcem tako nekako potrebna, bi sodili po tem, da v Celovcu in drugih obmejnih krajih celo „Volksrati“ ustanavljajo slovenske kurze za Nemce! Sami se uče slovenski, ne pustite pa, da bi se naša deca učila svojega jezika!

Beljak. Naša gimnazija se jeseni pretvori v realno gimnazijo.

St. Jakob pri Celovcu. Mizarski pomočnik pri Klapaherju v Celovcu Adolf Lakman, sin cestarja Lakmana v Dobju pri St. Jakobu, je dne 4. t. m. stavil z nekim sodelavcem, da bo ustavil električni tok, ki dohaja od Pokrčjevasi v mesto, in bo s tem pogasil po vsem mestu razsvetljavo. Domov grede je zvečer blizu Krke vrgel tenko žico čez tokovod, da se je dotikala tal. Ko je pa videl švigati strašne strele iz žice v tla, se je vstrašil tako, da je v naglici prijel z golo roko žico, da bi jo šotegnul v stran. Bil je pri priči mrtev. Nekega cestnega delavca, ki je hotel ponesrečenca potegniti proč, je vrglo par metrov daleč, ne da bi ga drugače mnogo poškodovalo. Ljudje, ki so prileteli hitro na pomoč, so ob-vestili nesrečne stariše. Pogreb, ki se ga je udele-žilo obilno ljudi, bil je v četrtek popoldne.

Beljak. Zadnjo nedeljo se je v Ankershofnovi ulici ustrelil trgovski pomočnik v tušajšnji železni tr-govini J. Frank, rojen l. 1885. v Postojni na Kranj-skem. — Dne 3. t. m. je peljal neki voznik težek stroj od papirnice jezerniške v Beljak k popravi. Namesto po cesti vozil je po ozkem potu ob Dravi. Ker že dol-go dežuje je zemlja mehka in se je vdrla pod težo, da je zdrknil voz s konji v Dravo. Konje so rešili, voz in stroj pa še ležita v vodi.

St. Vid. (Čuden slučaj.) Pri Sv. Hemi je bila pred kratkem birma. Pri tej priložnosti se je pripe-tilo, da je bil nek Lah boter in birmanec. Nek 25-letni laški drvar je prišel iz Blatnice v Bitnje, da bi ga nek tamošnji laški žagar peljal k birmi k Sv. He-mi. Res je bil potem žagar 25-letnemu mladeniču bo-ter, pet minut pozneje pa je mladenič sam bil boter žagmoštrovemu 9-letnemu sinu.

Kranjsko.

Boj za slovensko vsenčilišče. Da se kolikor mogoče razširi zanimanje in gibanje za slovensko vsenčilišče v Ljub-ljani, bo razdelil deželni odbor tisoč izvodov knjižice „Boj za slovensko vsenčilišče“, katero brošurico je izdala „Slo-venska dijaška zveza“, med razna društva in korporacije.

Zadružni tečaj na Grmu. Na kranjski kmetijski šoli na Grmu se priredi od 24. do 29. majnika zadružni tečaj, ki je v prvi vrsti namenjen učencem kmetijske šole na Grmu, a katerega se smejo udeležiti tudi mladeniči od drugod, ako so dobili dovoljenje od šolskega vodstva na Grmu.

Kot zastopnika v deželni šolski svet je imenoval de-želni odbor kranjski g. dež. odbornika prof. Evgena Jarca in državnega poslanca Frana Jakliča. S to izvolitvijo je de-želni odbor ustregel zlasti stanovskim interesom učiteljskega

stanu, kajti dosedaj ni bilo v deželnem šolskem svetu nobenega srednješolskega profesorja in nobenega ljudskega učitelja.

Deželni odbor je podelil štirim absolviranim slovenskim realcem ustanove za obisk tehničnih šol pod pogojem, da po končanih študijah vstopijo v deželno službo.

Prenapolnjena blaznica. Na Studencu pri Ljubljani je deželna blaznica prenapolnjena z bolniki. Ta blaznica že dolgo več ne zadošča številu umobolnih, tako da so postale v nji razmere že skrajno neznosne. Zlasti občutno pomanjkuje deželne hiralnice, kamor bi spravili hirajoče umobolne iz blaznice. Za začasno se bo stavila sedaj po ukazu deželnega odbora solidna baraka na Studencu, kamor bodo spravili bolnike za prvo potrebo.

Primorsko.

Mednarodna kolesarska dirka se je vršila v nedeljo na cesti Trst-Prosek-Nabrežina-Tržič in nazaj. Prvo darilo je dobil Ivan Petronio iz Pulja, ki je prevozil celo progo v 2 urah, 7 minutah in 24 sekundah.

Avtomobilska vožnja. S 1. majnikom se je pričela redna avtomobilska vožnja med Sežano in Opčino. Avtomobil je napravila sežanska občina v prosep prometa s tuji in izletniki v Sežano in okolico.

Goriški „Orli“ so imeli v nedeljo dne 2. majnika lepo slavnost v Št. Andrežu pri Gorici. Določili so namreč na zborovanju goriško okrožje, ki naj obsega sodne okraje Gorica, Kanal ter slovenski del korminskega okraja. Sodni okraj Ajdovščina naj bi se pa v naprej priključil okrožju Vipavi-Cerkno-Idrija. Za okrožnega predsednika je bil izvoljen brat Vuk, za okrožnega načelnika pa Puhar. Od vseh krajev so prihiteli krepki in navdušeni Orli na to slavnostno zborovanje. Iz mnogo ur oddaljenih krajev so prihiteli peš, vzlic dežju v Št. Andrež, da se udeležijo tega slavnostnega zborovanja.

Barbarsko ravnanje tržaških kočijažev z ubogimi konji je doseglo že skrajne meje. Ti brezsrčni barbari bičajo in suvajo konje z biči, da je groza. Uboge živali kar tulijo nad tem neznosnim ravnanjem od hudih bolečin. Tukaj je mesto, da nastopa policija z vso strogostjo, da prepreči nadaljno trpinčenje uboge živali. Trije kočijaži bodo že obžalovali to grdo ravnanje, sedé v policijskem zaporu.

Nabirajte za volilni sklad Slovenske kmečke zveze.

Narodno gospodarstvo.

Nova razdelitev obrtnih nadzorstev. Trgovinsko ministrstvo je izdalo v dogovoru z notranjim ministrstvom potrebno naredbo, po kateri se na novo razdeli obrtno-nadzornovalna okrožja, posebno glede na industrijsko bogate kraje. Obrtni inšpektorati se povišajo s to naredbo od 35 na 38. Najvažnejše preuredbe, katere statuirajo ta preuredbe so: Ustanovitve treh novih nadzorovalnih okrajev na Češkem s sedežem v Pragi, Trutnovu in Karlovih varih; preložitve obrtnega nadzorstva od Znojma v Brno in istočasno napravo ločilnih mej za obstoječih dveh nadzorstev v Brnu; ustanovitve novega nadzorstva v Zadru za Dalmacijo in združitve južnega dela Istre pod nadzorovalnim okrožjem Trst in istočasno ustanovitve ekspoziture v Pulju.

Nova avstrijska sekcija mednarodne petrolejne komisije. Dne 30. aprila se je vršilo v trgovinskem ministrstvu posvetovanje avstrijske sekcije mednarodne petrolejne komisije. Posvetovanja so se udeležili z raznimi zastopniki petrolejne industrije in izvedencev tudi zastopniki ministrstva. Po uvaževanju ciljev mednarodne petrolejne komisije, katera se je leta 1907. osnovala na 3. mednarodnem kongresu v Hukareštu in katere namen je ustanovitev jednotne nomenklature za petrolejske izdelke in sirovinski petrolej, je bilo sklenjeno, osnovati avstrijsko mednarodno sekcijo petrolejske komisije. Ona naj bi bila pod patronanco avstrijske vlade. Sekcija ima naslednje štiri podkomiteje: Za jednotno postopanje preiskovalnih metod in nomenklature; za obča tehnična vprašanja; za komercialna vprašanja.

Razdružitev porcelan-kartela. Na zadnji odbo-rovi seji karteliranih tovarov za porcelan v Karlovih varih, se je sklenilo delati na to, da se razdruži kartel porcelanskih tovarov. (Konečna odločitev bo padla pa šele v eni prihodnjih odborovih seji.

Promet med Avstrijo in Ogrsko. Trgovsko ministrstvo razpošilja statistične podatke tovarnega prometa med Avstrijo in Ogrsko v mesecu marcu 1909. Po teh znaša v tem mesecu promet (izuzemši žlahtne kovine): Uvoz iz Ogrskega 94.9 milijonov kron, izvoz na Ogrsko pa 126.8 milijonov kron. Za mesece januar do inklusivno marca 1909 je znašala vrednost uvoza iz Ogrskega 248.6 milijonov kron (+ 17.8 milijonov kron v primeri z isto dobo lanskega leta), vrednost izvoza na Ogrsko pa 307.6 milijonov kron (+ 10.8 mil. kron). Provizorična trgovinska bilanca za mesece januar do vštetege marca izkazuje za Avstrijo 50.1 milijonov aktivnega proti lanskim 66.1 milijonom. Za posamezne skupine blaga je bil promet sledeč: Uvoz žita 45.8 (v primeri z lanskim letom — 3.2), od tega odpade na pšenico 16.6 (— 1.9), ječmen 8.3 (+ 0.4), koruzo 12.2 (— 1.0) milijonov kron, moko 44.1 (+ 7.5) milijonov kron, govedo 23.6 (+ 4.4), prešiče 16.3 (+ 1.0) milijonov kron, vino pa 9.2 (+ 3.8) milijonov kron. Izvoz: premoga, koksa 8.2 (+ 0.8), bombaževinastih izdelkov 61.8 (+ 3.5), svilu 12.5 (+ 2.0), lanu in konoplje 7.4 (— 0.8), raznih konfekcijskih izdelkov 25.8 (+ 1.7), papirja 6.9 (— 0.1), usnja 10.2 (+ 0.7), železa 11.9 (— 0.9), strojev in aparatov za 9.3 (— 1.6) milijonov kron.

Razgled po svetu.

Važna nova iznajdba. Ravnokar je bila te dni obelodanjena važna nova iznajdba, s pomočjo katere bo ohranjeno marsikatero človeško življenje v podzemskih jamah, ki so z dušilnimi plini napolnjene. S pomočjo nove iznajdbe, ki je bila v Lansashare na Angleškem uvedena, je možno ostati po pet do šest ur v rovu, napolnjenem s plini. Iznajdba sestaja iz posode, napolnjene s kisikom. Posoda je pritrjena na ledjih delavca, in od nje je napeljana cev, ki se pritrji na usta; nos mora se popolnoma zamašiti. Iz posode vsrkuje potem človek svež zrak v sebe in izprijenega izdihuje skozi v to svrhu prirejene cevi. Nova iznajdba bo posebne vrednosti pri rešilnem poslovanju ob času plinovih razstrelb po premogokopih.

Borba z bikom v Madridu. Minuli teden se je vršila v Madridu bikoborba. Vsi biki so bili pa tako divji, da se jih nikdo ni upal lotiti. Vsi trije borilci, ki so hoteli poskusiti svojo srečo, so bili težko ranjeni. Nekaj gledalcev pa, ki so hoteli priti borilcem na pomoč v areno, so pa prizadeli razdivjani biki smrtno poškodbe.

Novi San Francisco. San Francisco se je uprav dvignil iz svojih razvalin. Mnogi so mislili, da je treba najmanj dvajset let, da se mesto zopet dvigne na svoje staro stališče in ugled, ali sedaj je za tri leta mesto popolnoma prenovljeno, novo in veliko lepše, kot je bilo preje. Število hiš, katere so bile porušene pri katastrofi, je znašalo čez 28.000. Skupna škoda je znašala okroglih 2500 mil. kron, po odbitku zavarovalnih družb pa za 1050 mil. kron manj. Danes se dviguje na ozemlju, katerega je potres razdejal, že 16.831 novih poslopij, katera so vredna okoli 720 mil. kron, torej presegajo nove stavbe daleč vrednost onih od potresa razdrtih hiš. Pred potresom je imel San Francisco 440.000 prebivalcev, katero število se je znižalo po potresu na 350.000. A danes šteje mesto že 507.329 prebivalcev. O rapidnem napredovanju ameriške metropole na zapadu govore številke dosti jasno.

Divje koze za Jellovstone-park. Ker so se divje koze iz avstrijskih planin tako dobro udomačile na Novi Zelandiji, se je sedaj odločila tudi ameriška vlada, da bo naselila v svojem narodnem Jellovstone-parku divje koze iz evropskih planin. Obrnila se je tozadevno na švicarsko vlado in zvezni svet švicarski je ugodil njeni prošnji. Divje koze so že na potu. Za vsako žival je narejena lesena kočica od jednega metra širine in 1.60 m. višine in dolžine. Transportu je pridelen poseben švicarski lovec kot strežaj, kateri nadzira hranjenje divjih koz.

Star, denar najden. V neki stari hiši pravoslavne samostana Banje je našla neka stara žena, ko je pospravljala po hiši, po naključju pod stopnicami zakopan zabo, napolnjen z starim denarjem. Bilo je 140 zlatih beneških dukatov, na katerih se lahko čita še ime zadnjega beneškega doža Ludovika Manina, ter nekoliko španskih tolarjev Karola III., in tudi nekaj Marije Terezijinih tolarjev. Skupna vrednost vseh zlatakov znaša 2200 K. Po poizvedavah se je izvedelo in dognalo, da ta denar pripada zapuščini pokojnega meniha Nikodema Jovanoviča, kateri je umrl tako nekako pred 80 leti. Ker je bilo za onega časa jako nemirno po jugu, je menih skrbno zakopal denarje in jih prikril pred ropoželnimi očmi.

Krotilec levov Havemann je bil pri predstavi v Libercih na Češkem napaden od jednega leva, kateri mu je prizadel težke telesne poškodbe. Lev je bil že čez dan nekoliko nemiren, a pri predstavi je pa odpovedal krotilecu poslušnost.

Strajk v Bosni. V rudokopu železnoindustrijske delniške družbe v Varešu v Bosni so stopili vsi delavci v stavko. Vse delo miruje. Stavkajoči delavci so okoli tisoč. Oni zahtevajo skrajšanje delavnega časa in pa zvišanje plač.

Kolosalna dražba modnih predmetov. V New-Jorku se delajo velike priprave za dražbeno razprodajo predmetov pariške mode, katere predmete je carinska oblast v newjorški luki v zadnjem času zaplenila. Časopisi delajo veliko reklamo za to dražbo in razglašajo, da bo prišlo na njo vse kar šteje New-Jork elegantnega ženstva v sebi. Za razprodajo je napravljen poseben seznam vseh reči. Razprodaja bo trajala pet dni in bo vsak predmet posebej prodan. Govori se, da so vsi predmeti v skupnosti vredni čez 300.000 frankov.

Nov poskus zrakoplova Wrighta. V Rimu se je vzdignil zrakoplovec Wright prvokrat brez kakega zadržka v zrak. S svojim zrakoplovom se je dvignil 50 metrov naravnost v zrak, ne da bi imel kake ovire pri tem. Po enajstih minutah se je pa zopet spustil na zemljo.

Žvepleni dež v Marziju. V sredo v jutro je deževalo preko Marzija na Francoskem žvepleni dež. Strehe hiš so bile v trenutku pokrite z žolto plastjo. To žveplo je zanesel veter od Etne na Siciliji, katera je v zadnjem času začela zopet bljuvati.

Elephas antiquus na otoku Delosu. Francoska družba za arheologijo na Grskem je nedavno izkopavala na otoku Delosu starine, pa je pri tem razkrila strugo Inope, nekdanje močne in brzotoke reke. V prečenihih plasteh so našli slove ostanke iz tercijerne dobe. Prirodoslovci pa trde, da Elephas antiquus ni mogel živeti na tem malem otoku, ki je jedva pet kilometrov dolg, a na nekaterih mestih ni širji od enega kilometra. Ali drugi so se pa ravno nasprotno izra-

zili, ker je bil Delos, kot srečodotočje Cikljadov v oni dobi Elephasa spojen s celoto in je toraj najdba okostja tudi značilen dokaz za to.

Za povrnitev poštnega debita za srbske časopise na Avstro-Ogrskem. Srbski generalni konzul Petković je dobil od svoje vlade nalog, da posreduje pri trgovskem ministrstvu za povrnitev poštnega debita za srbske časopise, kateri jim je bil vzet za časa krize z monarhijo. Srbska vlada se pozivlja na to, da ona ni zabranila in preprečila avstroogrskim časopisom uhod v državo, čeprav so jo ti časopisi venomer strastno in brezobzirno napadali.

Najnovejše vesti.

Slov. tajnik štaj. Kmetijske družbe. Poslanec dr. Benkovič je te dni posredoval pri poljedelskem ministru, da se v toletni proračun postavi svota 5000 K za nastavljenje slovenskega tajnika pri štaj. Kmetijski družbi.

Odprava posebne dače od žganjetoča — vspeli S. K. Z. Finančni minister je v svojem expozeju obljubil, da hoče ta nadležni davek odpraviti. Ta davek nese komaj dobra 2 milijona kron, pa je zlasti za gostilničarje in finančne straže zelo nadležen. — Poslanec dr. Benkovič je v prejšnjem in sedanjem zasedanju stavil primerne predloge in stvar tudi urgiral v ministrstvu.

Deželni urad „Splošnega pokojninskega zavoda v Gradcu.“ Za volitev odbornikov za glavno skupščino so postavili Slovenci sledeče kandidate: v skupini C. (trgovina in obrt) za delojemalce, rumene glasovnice: 1. Kramberger Franc, tajnik posojilnice v Št. Lenartu v Slov. gor. 2. Leskovar Ferdo, tajnik Spodnještajerske ljudske posojilnice v Mariboru. 3. Volanc Martin, posojilniški tajnik na Frankolovem. 4. Smertnik Jos. uradnik Posojilnice v Celju. 5. Berk Josip, asistent posojilnice v Celju. V skupini D. svobodni poklici za delojemalce (glasovnice sivomodre): Šiška Josip, urednik v Mariboru, Bervar Karl organist v Celju, Painhart Franc, sollicitator v Mariboru. Volilce opozarjamo, da morajo dospeti glasovnice v Gradec že pred 16. majem.

Otrok zgorel. V Lembergu pri Šmarji so zgorela poslopja posestnikov Martina Šketa in Tajta. — Močan veter je skozi dimnik razpršil ogenj na Sketovem ognjišču in tako povzročil požar. Ogenj se je razširil tako hitro, da ni bilo mogoče rešiti tri in pol leta starega Sketovega otroka, ki je spal pod streho. Otrok je v plamenih zgorel.

Kako bo? Danes so volitve iz splošne skupine in vsled tega danes lahko odkrito govorimo, kako se sodi v vodilnih krogih Kmečke zveze o izidu današnjih volitev. Ogorčenje vlada med našimi pristaši, da je Narodna stranka postavila za splošno skupino v mestih in trgih sicer kandidata, a vendar zanj nič ni storila. S tem je naravnost izdala slovensko stvar, in sicer kakor se splošno sodi, na ljubo socialdemokratu. Tako malo kakor za Rebeka, more delati stranka, ki ali ne mara zmage ali ne kandidata. Nobenih shodov skoraj, nobenih letakov, par ubogih lepakov, nobene agitacije, to je vse kazalo, da liberalci ne marajo socialdemokratu delati nobenih težav. Rebek bi lahko prišel v ožjo volitev, in če bi tudi potem padel, vendar ožja volitev bi bila za Slovence častna. Toda liberalci ne marajo za čast narodovo, ampak le za svojo korist, za svoje žepe. Mi smo lojalno izdali parolo, da naj gredo naši pristaši volit Rebeka, in prepričani smo, da bo večina Rebekovih glasov danes naših krščanskih glasov. Sodi se, da bo izvoljen nemški kandidat Kralj, ali pa da pride s socijem Horvatekom v ožjo volitev. Da bi liberalci ne prodali slovenske stvari, spravilo bi se celo lahko vsaj do ožje volitve med Rebekom in pa Kraljem. In na deželi? Če ne bo posebnih presenečenj, bo dr. Korošec že danes izvoljen. Glede Pišeka se bojijo v naših krogih, da pride v ožjo volitev, ako ni šlo vsaj pet šestink vseh naših pristašev na volišče. V morebitni ožji volitvi pa bo moral slehern naš pristaš z glasovnico na volišče.

Volitve.

Do 4. ure popoldne smo prejeli brzojavna poročila o izidu volitve iz naslednjih krajev:

Pišek—Brinar—Siter: Rečica: 4P. 110, B. 8. Sv. Peter v Sav. dolini: P. 44, B. 28. Sv. Peter pod Sv. gorami: P. 45, B. 55, S. 7. Šmarje okolica: P. 144, B. 17, S. 6. Marija Gradec: P. 88, B. 2. Kozje okolica: P. 19. Lastnič: P. 14, B. 5. Sedlarjevo: P. 5, B. 13. Dobrna P. 119, B. 5. Slivnica P. 75, B. 25. Mozirje P. 100. Pameče P. 63, B. 8. Ljubno okolica P. 48.

Rebek—Horvatek—Kral: Šmarje trg: 4R. 35, Brinar 13, Pišek 3. Kozje R. 43, H. 1. Ljubno R. 44.

Listnica uredništva.

Šmihel nad Mozirjem. V dopisu pogrešamo dokaz, da g. učitelj ni delil „Narodnega Lista“. Drugega se ni trdilo. Ovržite našo trditev in spopolnite svoj dopis, potem smo vam na razpolago.

Pohištvo

Velika zaloga pohištva od najprprostejšega do najfinejšega v vseh slojih se dobi po znižanih cenah pri

„Obrtni zadrugi mizarskih mojstrov“
v Mariboru, Grajski trg št. 3 pri črnem orlu.

MALA NAZNANILA

ki se sprejemajo po 2 vin. od besede, najmanjši znesek je 50 vinarjev.

Kdor želi pojasniti o rečeh, ki so naznanjene v inseratnem delu, naj pridene za odgovor znamko 10 vinarjev. Drugače se ne odgovori.

Lepo posestvo blizu Velenja v Spodnjem Štajerju, v ravnini in sicer zidana hiša, zidani blev, 8 oraloj nji, 2 orala hmelja, 8 oraloj travnikov med tem 2 orala sadonosnika in 8 oraloj dorastlega gozda z mešanim drevjem, skupaj 26 oraloj, nerazdeljeno ali pa tudi samo polovica proda se za nizko ceno. Plačilo ugodno. Ponudbe naj se pošljejo pod „Posestvo“ na uredništvo tega lista. 91

Veliko posestvo prav lepo, na Spod. Štaj. se proda zaradi bolehnosti posestnika celo ali pa na drobno. Posestvo meri čez 70 oraloj in sicer 3 orala vinograda, 12 oraloj nji, 18 oraloj travnikov, 12 oraloj sadonosnikov, 25 oraloj gozda z 12 zidanimi poslopji, gostilno, prodajalno blizu farne cerkve, v dolini ob okrajni cesti pol ure od kolodvora. Cena se določi po velikosti prevzetega posestva in številu poslopja. Ponudbe pod „Veleposestvo“ na upravn. tega lista.

Blahut Ivan

● v Bukovici pri Frideku (Šlezija) ●

pošilja izvrstno čisto platno vseh vrst. Vzorci se pošiljajo na zahtevo zastoj. Trgovci imajo velik popust. 104
Prva prodajalna domačega sukna, kakor sukna za gospode in gospe, je pri tkalniški zadrugi

„Vzajemnost“ Hronov ob Metavi (Češko).

30 m različnega sukna, platno, oksfort, cefir, kanavas itd. (v vsaki hiši vporabno) se vpošlje za 15 K. Vzorci in ceni zastoj. Od 25 K se pošilja franko. 105

Pozor! Slovenci! Pozor!

Josip Macuh, Maribor

Stolna ulica šte. 5.

se priporoča slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini za izdelovanje vsakovrstnih oblek. Postrežba točna, cene nizke! Na razpolago je tudi velika zaloga izgotovljenih oblek po jako nizkih cenah. 84

Slovenski brivec!

Prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu najtopleje priporočam svojo

moderno urejeno brivnico.

:: Postrežba čista, točna in solidna. ::
Izdelujem tudi lasulje in kupujem lase.

IVAN BERGLEZ, brivec

Maribor, Solska ulica 2.

55

Čudo!

50.000 parov črevljev, 4 pari samo 7 K.

Radi nakupa velike množine morem po tako nizki ceni prodati 2 para moških in 2 para ženskih črevljev za 7 K. Velikost naj se označi v centimetrih.

S. Urbach, Krakov.

Pošilja se le po poštne povzetju. 107

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v lastni hiši (Hotel pri belem volu) v CELJU, Graška cesta.

Poštno hranilnični račun št. 92.465. — Telefon št. 8.

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½% brez odbitka rentnega davka.

Domači hranilniki se dajejo na dom brezplačno.

Hranilne knjižice drugih zavodov se sprejemajo kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo.

Oskrbuje svojim članom izterjevanje njihovih terjatev.

Brezplačno reševanje vseh zadev.

4

Posojila na zemljišča po 5% do 5½% brez in z amortizacijo.

Posojila na zastavo vrednostnih listin.

Osební kredit na menice in v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Konvertacija vknjiženih dolgov z najmanjšimi stroški.

**Slovenski krojač
Jakob Vezjak**

v Mariboru, Šolska ulica 4

se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih oblek za gospode in dečke po naj-novejšem kroju. Velika zaloga vsakovrstnega :: :: sukna iz domačih in tujih tovarn. :: ::
Izdelujejo se tudi vsakovrstne pletenine na stroje. 36

Cerkveni slikar**Peter Marković**

akadem. slikar v Rožeku na Koroškem

se priporoča čast. gg. duhovnikom in sl. slov. občinstvu za slikanje raznih cerkvenih slikarij, posebno altarnih in bandernih slik, križevih potov itd. vse na posebno trpežno platno in v jako stanovitnih barvah; slikam zdaj v zimskem času doma v svojem ateljeju in izdelujem manjša dela, popravljam tudi umetniško stare umetne slike: za poletni čas se pa priporočam že zdaj za večja dela: za slikanje cerkva v različnih slogih. Cene po dogovoru in brez konkurence. 23

Kdor želi trpežno vrhno suknjo, naj se obrne z zaupanjem na izdelovalca

FRANC STRNSKY v Lišni,

pošta Nemacka (Moravsko).

7 vrhnih suknj s poštne povzetjem po 1 K 20 vin. komad. Kdor kupi enkrat, kupi zopet. V zalogi je principijelno trpežno sukno. Vzorci se ne pošiljajo. 103

Tovarna za žice in mreže

Kunte F. Strašice, Češko

priporoča mreže in žice v lesenem in železnem okvirju, strojne žice, mreže za pesek, kuhinjska cedila, žimnice za postelje, elastične žimnice, otirače za črevlje, specialitete žičnih žimnic itd. 102

Izdelovatelj cerkvenega orodja in posode

Karol Tratnik, Maribor

Župnijska ulica št. 3.

se priporoča prečastiti duhovščini za naročila različnih moštance, kelihov, ciborijev, lestencev, svečnikov, križov, itd. Staro cerkveno orodje popravljam pozlatim in posrebrim v ognju. Mnogo priznanih pisem na razpolago.

Svoji k svojim! 38 Svoji k svojim!

Cerkveni in sobni slikar in pleskar

Franjo Horvat

MARIBOR, Kasinoğasse šte. 2.

Se priporoča veleč. duhovščini in slavnemu občinstvu za slikanje cerkev, dvoran, sob, društvenih odrov, napisov na steno, deske, plošče in steklo ter za vsa v pleskarsko in slikarsko stroko spadajoča :: dela. :: 53

Postrežba točna! :: :: Cene nizke!

Ignac Božič

narodni krojač v Mariboru,

Tegethofova ulica 16, v hiši dr. Rosine

se priporoča slavnemu občinstvu, kakor tudi preč. duhovščini za izdelovanje vsakovrstnih oblek in talarjev po najnižji ceni. Zaloga vsakovrstnega blaga in gotovih pelerin.

78

V nujnih potrebah se vsakovrstna obleka v 24 urah zgotovi.

Brzjavi: „Kamnoseška industrijska zadruga Celje“. Prva južnoštajerska kamnoseška industrijska družba Brzjavi: „Kamnoseška industrijska zadruga Celje“.

Edino narodno kamno-seško podjetje v CELJU.

Stavbena in umetna kamnoseška :: obrt s strojnim obratom. ::

Izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementa. ::

Specialna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih :: kamnov itd. ::

Brušenje, puliranje in struganje :: kamena s stroji. ::

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sijenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih :: rodbinskih grobišč (rakev). ::

Flakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim :: tlakom. ::

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih :: vrst v vseh oblikah. :: Popravljanje spomenikov, udela- :: vanje napisov v iste. ::

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Grajski trg št. 3 v hiši gostilne pri črnem orlu (Schwarzen-Adler).

Denarni promet je tekom osem mesečnega poslovanja čez en milijon kron.

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4½%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4½%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poroštvo po 5½% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izven praznikov. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne. 6

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne knjižice.

Restavracija XXXX Narodni dom v Mariboru.

Izhorna kuhinja, izvrstna vina kakor: haloško, ljutomersko, dr. Thurnejev muškatelec, mozlec, vinarec, bizeljčan, konjičan itd.

Pivo iz budjeviške češke pivovarne.

Po letu udobno kegljišče. Vrtni paviljoni. Sohe za tuje.

Za obilni obisk se priporoča

37

Lojzika Leon.

Svoji k svojim:

Urar, očalar
in zlatar

Franjo Bureš

Maribor
Tegethofova cesta 33.

pred kolodvorom, priporoča svojo bogato zalogo zlatnine, srebrnine, ur itd. po najnižji ceni.

Gramofone s slovenskimi ploščami, čistim in jasnim glasom iz najboljših tovarn.

10 Priznana najboljša igle za gramofone.

Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Olje

od motorja oddaje 100 kg. po 25 K.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

V trenutku uniči ogenj

mnogim posestnikom posloja in s trdom spravljene pridelke. Nijajo pričakovati izdatne pomoči, ako niso dobro zavarovani

Kdor potrebuje tozadevnih pojasnil, naj se obrne na Vinko Vabič-a mlajšega, trgovca in okr. zastopnika Dunajske zavarovalne družbe v Žaleu. 108

Zavaruje najceneje!

Skrbi za takojšno in kulantno izplačilo oškodovanim!

Poslano!

Umetniški zavod Adolf Vogel, Hall pri Inomestu, Tirolsko, se najtopleje priporoča za napravo altarjev, spovednic, prižnic v gotskem romanskem in renesančnem slogu, tabernakeljev, križevih plov, oljnatih slik, božjih grobov, slik za bandere itd. Ilustrirani cenik zastoni. Ako se skličete na „Stražo“, dobite 5% popusta. 106

Slikar in pleskar
Franc Divjak

v MARIBORU, župnijska ulica št. 7

prevzame vsa dela dekoracijske in slikarske stroke ter se priporoča slavni duhovščini in cenjenemu občinstvu in izvršuje svojo obrt po najnižjih cenah.

Štefan Strašek

črevljarski mojster

v Celju Schmiedgasse 3

pri c. kr. davkariji

priporoča svojo največjo zalogo čevljev na Sp. Štajerskem prečast. duhovščini in cenj. občinstvu po najnižji ceni radi pomanjkanja prostora. Naročila se izvrše v 24. urah, delo je dobro in trpežno. Sprejemajo se tudi popravila, katera se izvršijo točno in dobro. Oddajo se tudi čevlji proti mesečnemu plačilu na obroke. 100

Edina narodna steklarska trgovina Fran Strapi, Celje

priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana in kamnine, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirov za podobice. Prevzete vse steklarske del pri cerkvah in privatnih stavbah. 2

Najnižje cene! Najsolidnejša in točna postrežba!
Na debelo. Na drobno.

Hotel

Pri belem volu v Celju

sredi mesta, blizu vseh uradov; za tuje 30 sob z vso ugodnostjo pri nizkih cenah, tudi mesečna stanovanja s hrano za letovišarje; izborna kuhinja, vedno sveže pivo, različna vina; po letu senčnat vrt; vozovi v hiši vsak čas na razpolago: : : 51

se priporoča za obilni obisk

Slovenci!

Vaša narodna dolžnost je, da kupujete vse manufakturno blago v trgovini, kjer je dobro in najceneje in taka je trgovska hiša na drobno in debelo

R. Stermecki, Celje

Vzorci proti vrnitvi zastoni, blago proti povzetju in čez K 20—franko po avstro-ogrskih deželah. 1

Za nakup priporočamo tvrdko M. E. Šepec, Maribor Grajski trg stev. 2

katera prodaja po najnižji ceni vsakovrstno modno blago za ženske obleke, svilnate in druge robe, vse vrste najboljše perilno blago, vsakovrstno sukno (štofe) za moške obleke, površnike, fino sukno za talarje in salonske obleke, srajce, ovratnike, kravate, naramnice, nogavice, dežnike, obrisače, mizne prte, odeje, preproge, zastore, razni cvilih, perje za blazine itd. 7